

Centrum Usług Społecznych w Myślenicach

**LOKALNY PROGRAM
ROZWOJU USŁUG
SPOŁECZNYCH I
DEINSTYTUCJONALIZACJI
W GMINIE MYŚLENICE
NA LATA 2024-2026**

Myślenice, Styczeń 2024 r.

Spis treści

Wprowadzenie	2
Czym jest deinstytucjonalizacja usług społecznych?	5
Oczekiwania pod względem Lokalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026.....	7
Część programowa	8
Cele ogólne i szczegółowe Lokalnego Program Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026.....	8
Cele dla obszaru interwencji A: usługi w zakresie wsparcia rodziny realizowane na rzecz dzieci i rodzin.....	9
Cele dla obszaru interwencji B: usługi wsparcia na rzecz osób niesamodzielnych i ich opiekunów nieformalnych oraz osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami zdrowia psychicznego, osób w kryzysie bezdomności.	13
Rezultaty planowane do osiągnięcia w okresie realizacji Lokalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026.....	23
Źródła finansowania	25
Opis systemu monitorowania realizacji programu i osiągnięcia wskaźników oraz ocena skuteczności i efektywności Programu	26
Część diagnostyczna	27
Struktura demograficzna Gminy.....	28
Charakterystyka osób korzystających z usług społecznych i pomocy społecznej.....	29
Usługi społeczne.....	29
Pomoc społeczna	33
Sytuacja społeczna Gminy Myślenice	35
Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej.....	35
Wsparcie osób z niepełnosprawnością.....	39
Wsparcie Seniorów.....	41
Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu	42
Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.....	44
Analiza potrzeb w zakresie realizacji usług społecznych	45
Rekomendacje dla Lokalnego Programu rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026 wynikające z przeprowadzonych diagnoz.....	46
Spis Tabel.....	47
Spis Wykresów	47

Wprowadzenie

Lokalne Plany Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych to inicjatywa mająca na celu przejście od modelu instytucjonalnego do bardziej zindywidualizowanego podejścia do świadczenia usług społecznych. Ich głównym celem jest poprawa jakości życia osób korzystających ze wsparcia społecznego poprzez zmniejszenie izolacji instytucjonalnej i umożliwienie im pełnego uczestnictwa w społeczeństwie.

Te plany opierają się na filozofii, która faworyzuje integrację społeczną i wspiera autonomię oraz samodzielność osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności lub potrzebami specjalnymi. Chodzi o to, aby uzupełnić tradycyjne instytucje, takie jak domy opieki czy placówki zamknięte, bardziej elastycznymi i spersonalizowanymi formami wsparcia, umożliwiającymi funkcjonowanie w lokalnym środowisku.

Cele Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych obejmują:

1. **Indywidualizację wsparcia**, tj. zapewnienie spersonalizowanych usług, które są dostosowane do konkretnych potrzeb jednostek, a nie stosowane masowo dla całych grup.
2. **Integrację społeczną**, tj. umożliwienie osobom z różnymi potrzebami uczestnictwa w życiu społecznym, edukacji, pracy, kulturze i innych aspektach codziennego życia.
3. **Podniesienie jakości życia**, tj. zapewnienie lepszej opieki, wsparcia i możliwości rozwoju dla osób korzystających z usług społecznych, co prowadzi do poprawy ich jakości życia.
4. **Zmniejszenie izolacji instytucjonalnej**, tj. przejście od modelu zamkniętego i izolującego do otwartego, który umożliwia osobom korzystającym z usług społecznych bardziej swobodne uczestnictwo w społeczeństwie.
5. **Promowanie autonomii**, tj. zachęcanie do samodzielności i zdolności do podejmowania decyzji przez osoby z różnymi potrzebami, umożliwiając im większą kontrolę nad własnym życiem.

Te cele są często realizowane poprzez partnerstwo między różnymi podmiotami, w tym instytucjami rządowymi, lokalnymi władzami, organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej oraz samymi osobami zainteresowanymi. Celem jest stworzenie środowiska bardziej otwartego, elastycznego i wspierającego dla osób potrzebujących wsparcia społecznego.

Lokalny Program Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026 (zwany dalej planem DI) jest podstawowym dokumentem określającym sposób rozwoju usług świadczonych w środowisku zamieszkania osób niesamodzielnych i starszych, który w konsekwencji doprowadzić ma do stanu, w którym nie będzie wymagana całodobowa opieka instytucjonalna lub zmniejszy się popyt na usługi stacjonarnej opieki długoterminowej. Wszyscy ludzie mają prawo do życia w wybranym przez siebie środowisku, którym może być zarówno instytucja, jak również własne mieszkanie. Wszelkie próby zmian w tym zakresie wymagają poszanowania przyrodzonej godności, autonomii i niezależności osoby oraz zapewnienia jej pełnego i skutecznego udziału w społeczności.

Na barkach osób odpowiedzialnych za kreowanie polityki społecznej Gminy spoczywa obowiązek zapewnienia możliwości realizacji dokonanego wyboru, oferując zaspokojenie wszelkich potrzeb wynikających z tej decyzji, a więc szerokiego spektrum interdyscyplinarnych usług środowiskowych.

Niniejszy plan DI kładzie nacisk na profilaktykę mającą zapobiegać umieszczeniu tych osób w opiece instytucjonalnej, a w przypadku dzieci rozdzieleniu dziecka z rodziną i umieszczeniu w pieczy zastępczej. Dokument stanowi podporę dla władz Gminy we wspieraniu obywateli w pokonywaniu barier oraz rozwiązywaniu ich problemów życiowych, dzięki podejmowaniu inicjatyw oraz realizowaniu ich w sposób efektywny i zgodny z zapotrzebowaniem.

Lata 2024-2026, czyli czas obowiązywania niniejszego dokumentu, to bardzo ważny okres, w którym realizacja zadań z zakresu deinstytucjonalizacji usług społecznych będzie mogła być finansowana ze środków europejskich, w tym z Funduszy Europejskich dla Małopolski na lata 2021-2027. Najbliższe trzy lata będą zatem wyjątkowym czasem, poświęconym w znacznej mierze na tworzenie różnorodnej oferty wsparcia adresowanej dla rodzin z dziećmi, osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie bezdomności, osób starszych, a także wszystkich innych grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Współpraca Gminy Myślenice z samorządem powiatowym i wojewódzkim oraz instytucjami realizującymi usługi społeczne na terenie Gminy pozwoli na wypracowanie trwałej zmiany i wpłynie na podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy Myślenice.

Lokalny Program Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026 jest spójny z Strategią Rozwoju Gminy Myślenice na lata 2022-2032. Obszary Strategii, które realizowane są przez niniejszy program to Ludzie i Życie.

Ponadto Program przyczynia się w szczególności do realizacji następujących celów operacyjnych Strategii:

z obszaru Życie:

- 1.4 Przygotowanie Gminy na wyzwania wynikające z postępujących procesów starzenia się populacji,
- 2.1 Prowadzenie działań w zakresie polityki społecznej ukierunkowanej na powszechny dostęp mieszkańców do usług społecznych,
- 2.2 Aktywne przeciwdziałanie zjawisku ubożenia rodzin,
- 3.2 Zwiększenie dostępności usług świadczonych przez specjalistów, w szczególności usług świadczonych na rzecz dzieci przez logopedów, psychiatrów i terapeutów,
- 4.1 Systematyczna poprawa jakości oraz zapewniająca lepszą dostępność do usług edukacyjnych, modernizacja oraz rozbudowa infrastruktury placówek przedszkolnych oraz szkolnych.

z obszaru Ludzie:

- 2.1. Rozwój sieci centrów aktywności lokalnej jako formy wspierania aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców,
- 2.2. Rozwój sieci usług społecznych, zapewniającej wszystkim mieszkańcom Gminy łatwy i szybki dostęp do usług, w tym tych o charakterze publicznym,
- 3.4. Stworzenie mechanizmów zawiązywania partnerskiej współpracy (sieciowania) pomiędzy organizacjami pożytku publicznego funkcjonującymi na obszarze gminy w celu zwiększenia efektywności podejmowanych przez nie działań,
- 3.5. Stworzenie mechanizmów oraz form współpracy przyczyniających się do zwiększenia zaangażowania mieszkańców oraz przedsiębiorców w działalność myślenickich organizacji pożytku publicznego.

Kierunki działania Strategii, które są realizowane przez niniejszy Program to:

z obszaru Życie:

1. Dobre miejsce do życia.
2. Gmina wrażliwa społecznie.
3. Zaopiekowani i zdrowi mieszkańcy.
4. Wysoka jakość usług opiekuńczych i edukacyjnych świadczonych w gminie.

z obszaru Ludzie:

1. Zdecentralizowane i dostępne usługi.

2. Czym jest deinstytucjonalizacja usług społecznych?

Deinstytucjonalizacja usług społecznych stanowi ważny kierunek rozwoju i zmian polityki społecznej państwa, szczególnie w kontekście aktualnych wyzwań i potrzeb społecznych ujawniających się na szczeblach lokalnych (zmiany w strukturze społecznej, starzejąca się populacja, przeobrażenia rynku pracy, wyzwania pieczy zastępczej, nowe wyzwania zdrowotne i ekologiczne, bezdomność itd.).

Dokument przygotowany w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej (MRiPS) pn. Strategia Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 7 czerwca 2022 roku wskazuje kierunki rozwoju usług społecznych, określając jednocześnie proces deinstytucjonalizacji usług społecznych jako długoletni i stawiający wiele wyzwań dla administracji centralnej i samorządowej.

Dokument ten wskazuje również, że deinstytucjonalizacja to proces polegający na rozwoju usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej oraz na wypracowaniu i wdrożeniu rozwiązań, które umożliwią „niezależne życie” osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami, osobom w kryzysie psychicznym i innym osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a dzieciom życie pod opieką rodzinną lub pod opieką zbliżoną do rodzinnej. Niezależne życie, jest wartością określoną na gruncie Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami (Dz. U. z dnia 25 października 2012 r., poz. 1169), art. 19 tej Konwencji wskazuje, że „(...) osoby niepełnosprawne będą miały prawo wyboru miejsca zamieszkania, (...) nie będą zobowiązane do mieszkania w szczególnych warunkach, (...) będą miały dostęp do szerokiego zakresu usług świadczonych w domu lub w placówkach zapewniających zakwaterowanie, oraz do innych usług wspierających, świadczonych w społeczności lokalnej, w tym do pomocy osobistej niezbędnej do życia i (...) zapobiegającej izolacji i segregacji społecznej”¹.

Obecnie funkcjonują dwie definicje deinstytucjonalizacji:

1. UNICEF, która brzmi: *Deinstytucjonalizacja oznacza całość planowania transformacji i zmniejszenia rozmiaru zakładów stacjonarnych lub ich likwidacji, przy jednoczesnym zapewnieniu innego rodzaju różnorodnych usług opieki, bazujących na standardach wynikających z praw człowieka i zorientowanych na rezultaty.*

¹ Konwencja ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami (Dz. U. z dnia 25 października 2012 r., poz. 1169)

2. Komisji Europejskiej w brzmieniu: (...) *Deinstytucjonalizacja rozumiana powinna być nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania (...).*

Na potrzeby planu DI przyjmuje się definicję Komisji Europejskiej, mianowicie w myśl niniejszego programu DI, deinstytucjonalizacja oznacza proces rozwoju usług społecznych świadczonych na rzecz mieszkańców Gminy Myślenice, który ma umożliwić pozostawanie każdej osoby potrzebującej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania, w otoczeniu rodziny i społeczności lokalnej.

„Deinstytucjonalizacja nie może być utożsamiana z zamykaniem placówek opieki całodobowej. Ma ona stworzyć warunki do ich przekształcenia w taki sposób, aby oferowały kompleksowe usługi, zarówno dzienne jak i całodobowe, a sposób ich organizacji i świadczenia uwzględniał prymat form wsparcia świadczonych w społeczności lokalnej.”²

Zakres przedmiotowy niniejszego planu DI jest zgodny z krajową Strategią Rozwoju Usług Społecznych oraz Regionalnym Planem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji Województwa Małopolskiego, co gwarantuje spójność dokumentów będących podstawą dla procesu deinstytucjonalizacji.

Mając na uwadze, iż wymienione powyżej dokumenty, a w szczególności Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji Województwa Małopolskiego pozostają w ścisłym związku z Programem Regionalnym - Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, stanowiącym źródło finansowania dla polityki deinstytucjonalizacji (w tym lokalnej). Konstrukcja planu DI odnosi się do kierunków interwencji zawartych w tym dokumencie.

W związku z powyższym, zakres przedmiotowy planu DI obejmuje:

1. Obszar interwencji A: usługi w zakresie wsparcia rodziny realizowane na rzecz dzieci i rodzin.
2. Obszar interwencji B: usługi wsparcia na rzecz osób niesamodzielnych i ich opiekunów nieformalnych oraz osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami zdrowia psychicznego, osób w kryzysie bezdomności.

² Regionalny plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji województwa małopolskiego na lata 2023-2025 z perspektywą do 2030

Oczekiwania pod względem Lokalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026

Oczekiwania względem Lokalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026 koncentrują się na kilku kluczowych obszarach, które uwzględniają cele, wartości oraz dobro jednostek z uwzględnieniem potrzeb społecznych i lokalnych realiów. Niniejszy plan DI stanowi odpowiedź na następujące wyzwania/oczekiwania:

1. Dostosowanie do indywidualnych potrzeb. Plan DI uwzględnia indywidualne potrzeby osób korzystających z usług społecznych, zapewniając spersonalizowane podejście do świadczenia wsparcia zgodnie z przeprowadzoną diagnozą potrzeb i potencjału społeczności lokalnej.
2. Zapewnienie integracji społecznej. Plan DI promuje aktywne uczestnictwo osób korzystających z usług społecznych w życiu społecznym, zapewniając im możliwość integracji w lokalnej społeczności.
3. Zwiększenie autonomii i samodzielności. Plan DI umożliwia osobom z różnymi potrzebami podejmowanie decyzji i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia.
4. Ochrona praw człowieka. Plan DI respektuje prawa człowieka, w tym prawa do godności, autonomii, równości i szacunku.
5. Poprawa jakości życia. Plan DI przez swoje założenia dąży do poprawy jakości życia osób korzystających z usług społecznych poprzez dostarczanie adekwatnego wsparcia oraz umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.
6. Rozwój lokalnych zasobów. Niniejszy plan DI wykorzystuje lokalne zasoby, w tym społecznościowe, kulturowe i ekonomiczne, aby wspierać deinstytucjonalizację i tworzyć bardziej przyjazne środowisko.
7. Współpraca i partnerstwo. Plan DI promuje współpracę między różnymi podmiotami, takimi jak władze lokalne, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, instytucje edukacyjne czy biznes, w celu efektywnego wdrażania planu DI.
8. Monitorowanie i ocena. W planie DI wprowadzone zostały mechanizmy monitorowania i oceny jego realizacji, tak aby mierzalnie ocenić jego skuteczność i dokonywać ewentualnych korekt czy ulepszeń w długoterminowej perspektywie.

9. Plan DI jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawnymi, standardami i normami, które dotyczą opieki zdrowotnej, społecznej oraz praw człowieka. Uwzględnia różnorodne perspektywy i opinie społeczności lokalnej zgłaszane m.in. w procesie opracowywania Lokalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026 .

Część programowa

Cele ogólne i szczegółowe Lokalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026

Lokalny Program Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminy Myślenice na lata 2024-2026 opracowywany został przez zespół pracowników Centrum Usług Społecznych w skład, którego wchodzi:

1. Małgorzata Aleksandrowicz – Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Myślenicach;
2. Marta Łaszczyk-Lichoń - Zastępca Dyrektora Centrum Usług Społecznych ds. Usług Społecznych;
3. Małgorzata Śmigła - Zastępca Dyrektora Centrum Usług Społecznych ds. Pomocy Społecznej i Wspierana Rodziny;
4. Aneta Braś – Organizator Społeczności Lokalnej;
5. Dominika Wegner – Kierownik PWD Kreatywnia;
6. Cecylia Filipiec – Koordynator Sekcji Usług Pomocy Społecznej i Opiekunek;
7. Aneta Kraus – Pracownik socjalny.

Przygotowując niniejsze opracowanie przyjęto, że deinstytucjonalizacja to proces rozwoju usług społecznych świadczonych na poziomie lokalnych społeczności, mający na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie konieczności opieki instytucjonalnej³.

W ramach prac nad „Lokalnym Programem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminy Myślenice na lata 2024-2026 ” przeprowadzono diagnozę, która obejmowała:

1. Charakterystykę Gminy Myślenice oraz jej strukturę podmiotową (społeczną) i przedmiotową (zasoby środowiskowe) na koniec 2022 roku;

³ *Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności*, 2012, https://www.power.gov.pl/media/70778/ogolnoeuropejskie_wytyczne_deinstytucjonalizacja.pdf

2. Problemy i wyzwania społeczne występujące na terenie Gminy;
3. Analizę dokumentów strategicznych Gminy Myślenice oraz innych aktów prawa miejscowego w zakresie realizowania usług społecznych, w tym w zakresie deinstytucjonalizacji;
4. Opis działalności Centrum Usług Społecznych w Myślenicach;
5. Analizę zasobów Gminy Myślenice w zakresie wsparcia:
 - 1) osób starszych;
 - 2) osób z niepełnosprawnościami;
 - 3) osób bezdomnych;
 - 4) dzieci i rodziny, w tym dzieci z niepełnosprawnością.

W oparciu o wnioski płynące z przeprowadzonych badań i analiz, zaprezentowanych w niniejszym opracowaniu, opracowano cele dla dwóch obszarów interwencji- A i B.

Dla każdego z nich przygotowano cele szczegółowe oraz przypisano im konkretne działania, wskazano realizatorów, zdefiniowano wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu.

Określono także źródła finansowania dla realizacji poszczególnych celów ogólnych. Ramy czasowe „Lokalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026 ” obejmują interwał od stycznia 2024 do grudnia 2026 roku.

Cele dla obszaru interwencji A: usługi w zakresie wsparcia rodziny realizowane na rzecz dzieci i rodzin.

Cel ogólny nr 1. – Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku w zakresie wsparcia rodziny.

Cel szczegółowy 1.1. – Zwiększenie dostępności usług wsparcia rodzin. Zapewnienie łatwiejszego dostępu do różnorodnych usług społecznych dla rodzin, dzieci i opiekunów zastępczych w celu zapobiegania kryzysom rodzinnym i zapewnienia stabilności rodzinnej.

Cel szczegółowy 1.2. – Wsparcie rodzin w trudnych sytuacjach życiowych. Zapewnienie kompleksowego wsparcia rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej poprzez dostarczanie poradnictwa, pomocy materialnej, wsparcia psychologicznego i socjalnego.

Cel szczegółowy 1.3. – Edukacja i szkolenia dla rodziców, opiekunów pracowników instytucji działających w obszarze wspierania rodziny. Organizacja projektów edukacyjnych, warsztatów, szkoleń i poradnictwa dla rodziców/opiekunów w celu wzmocnienia ich

kompetencji w zakresie wychowania, zdrowia, rozwoju dziecka oraz umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Cel szczegółowy 1.4. – Koordynacja usług społecznych. Zapewnienie spójności i koordynacji różnych usług społecznych, takich jak opieka zdrowotna, wsparcie edukacyjne, poradnictwo psychologiczne, aby zapewnić kompleksowe wsparcie rodzinom i dzieciom.

Cel szczegółowy 1.6. – Współpraca z lokalnymi społecznościami. Angażowanie społeczności lokalnych, organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej, szkół i innych instytucji w tworzenie sieci wsparcia dla rodzin i dzieci w celu lepszego dostosowania usług do potrzeb lokalnego środowiska.

Te cele szczegółowe są istotne dla zapewnienia kompleksowego i efektywnego wsparcia dla rodzin oraz dzieci, które znajdują się w różnych sytuacjach życiowych w tym, tych które wymagają specjalistycznego wsparcia.

Obszar interwencji A– usługi w zakresie wsparcia rodziny realizowane na rzecz dzieci i rodzin				
Cel Ogólny	Cel szczegółowy	Działanie	Wskaźniki realizacji	Realizator
Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku w zakresie wsparcia rodziny.	Zwiększenie dostępności usług wsparcia rodzin.	1. Rozwój sieci usług społecznych w środowisku. Budowanie sieci usług społecznych obejmujących poradnictwo, wsparcie psychologiczne, edukację rodziców, itp., aby rodziny miały dostęp do różnorodnych form wsparcia w środowisku.	Liczba uruchomionych usług, Liczba rodzin/osób które otrzymały wsparcie.	CUS UMiG
		2. Kampanie informacyjne i edukacyjne. Organizacja kampanii edukacyjnych mających na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat dostępnych usług wsparcia rodzin, informowanie o prawach i możliwościach korzystania z tych usług.	Liczba przeprowadzonych kampanii.	CUS UMiG
		3. Wspieranie i promowanie lokalnych inicjatyw, takich jak grupy samopomocy, wsparcie sąsiedzkie, czy projekty szkoleniowe dla rodzin w ramach społeczności lokalnych.	Liczba wspartych grup samopomocowych, Liczba zorganizowanych szkoleń.	CUS MOKiS Muzeum Niepodległości Biblioteka Publiczna UMiG
		4. Tworzenie mobilnych zespołów terenowych. Tworzenie zespołów pracowników socjalnych, psychologów czy pedagogów, którzy mogą działać mobilnie i docierać do rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach, zwłaszcza w obszarach o utrudnionym dostępie do usług.	Liczba utworzonych zespołów, Liczba rodzin którym udzielono wsparcia.	CUS UMiG
		5. Organizacja i koordynacja szkoleń dla profesjonalistów pracujących z rodzinami, tak aby podnieść ich kompetencje w zakresie pomocy i wsparcia rodzin.	Liczba zorganizowanych szkoleń.	CUS UMiG
		6. Rozwój systemu integracji różnych usług społecznych, tak aby były one łatwiej dostępne i bardziej zindywidualizowane, odpowiadające na różnorodne potrzeby rodzin.	Liczba Koordynatorów usług społecznych, Liczba opracowanych Indywidualnych	CUS

			Planów Usług Społecznych, Liczba zawartych partnerstw.	
Wsparcie rodzin w trudnych sytuacjach życiowych	1. Realizacja usługi asystenta rodziny.	Liczba rodzin objętych wsparciem Liczba asystentów rodziny.	CUS	
	2. Promowanie tworzenia rodzin wspierających i ich ustanawianie.	Liczba rodzin wspierających, Liczba rodzin które otrzymały wsparcie.	CUS	
	3. Realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w środowisku.	Liczba rodzin objętych wsparciem Liczba godzin przyznanych usług	CUS	
	4. Prowadzenie i rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	Liczba placówek Liczba uczestników	CUS	
	5. Zapewnienie pomocy specjalistycznej w celu włączania społecznego	Liczba usług specjalistycznych Liczba rodzin które otrzymały wsparcie	CUS UMiG	
	6. Zwiększenie liczby miejsc w placówkach oświatowych i wspierających	Liczba miejsc w placówkach	CUS UMiG	
	7. Organizacja kursów, warsztatów i szkoleń dla rodziców, które pomagają w lepszym zrozumieniu potrzeb swoich dzieci oraz rozwijaniu umiejętności wychowawczych.	Liczba zorganizowanych szkoleń, warsztatów itp.	CUS MOKiS Muzeum Niepodległości Biblioteka Publiczna UMiG	
	8. Tworzenie programów i działań aktywizujących społecznie rodziny, np. poprzez organizację wydarzeń kulturalnych, sportowych, czy inicjatyw integracyjnych.	Liczba przeprowadzonych działań	CUS MOKiS Muzeum Niepodległości Biblioteka Publiczna UMiG	
	9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, oraz podmiotami ekonomii społecznej. Gmina współpracuje z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej, fundacjami i stowarzyszeniami, które świadczą różnego rodzaju wsparcie dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej.	Liczba NGO z którymi nawiązano współpracy	CUS MOKiS Muzeum Niepodległości Biblioteka Publiczna UMiG	
	10. Realizacja Programów rządowych typu AOOzN, Opieka wytchnieniowa itp.	Liczba realizowanych programów Liczba osób którym udzielono wsparcia	CUS UMiG	
Edukacja i szkolenia dla rodziców, opiekunów, pracowników instytucji działających w obszarze wspierania rodziny	1. Organizacja kursów i warsztatów dla rodziców/opiekunów, pracowników instytucji działających w obszarze wspierania rodziny obejmujących takie tematy jak zdrowie psychiczne, rozwój dziecka, techniki wychowawcze, komunikacja z dziećmi, umiejętności radzenia sobie ze stresem	Liczba zorganizowanych szkoleń, warsztatów itp.	CUS MOKiS Muzeum Niepodległości Biblioteka Publiczna UMiG	
	2. Szkolenia z zakresu pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami. Specjalistyczne szkolenia dla rodziców/opiekunów, pracowników instytucji działających w obszarze wspierania rodziny dzieci ze specjalnymi potrzebami, które pomogą im	Liczba zorganizowanych szkoleń Liczba przeszkolonych osób	CUS UMiG	

		lepiej zrozumieć i wspierać swoje dzieci w codziennym funkcjonowaniu.		
		3. Zapewnienie dostępu do poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego dla rodziców/opiekunów, którzy mogą potrzebować indywidualnego wsparcia i porad w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	Liczba osób którym udzielono wsparcia	CUS UMiG
		4. Wsparcie w budowaniu relacji rodzinnych: Działania wspierające budowanie zdrowych relacji rodzinnych, takie jak warsztaty dotyczące komunikacji w rodzinie, rozwiązywania konfliktów czy budowania więzi.	Liczba przeprowadzonych działań	CUS UMiG
		5. Tworzenie grup wsparcia: Organizacja grup wsparcia dla rodziców/opiekunów, gdzie mogą dzielić się doświadczeniami, uzyskiwać wsparcie emocjonalne i korzystać z wiedzy innych rodziców.	Liczba utworzonych grup wsparcia	CUS MOKiS Muzeum Niepodległości Biblioteka Publiczna UMiG
		6. Współpraca z ekspertami i specjalistami: Zapewnienie dostępu do specjalistów, takich jak psychologowie, pedagodzy czy terapeuci, którzy mogą prowadzić konsultacje, wykłady i warsztaty dla rodziców.	Liczba świadczonych usług ^{*(określonych w PUS)}	CUS UMiG
		7. Kampanie informacyjne i edukacyjne: Prowadzenie kampanii informacyjnych dla rodziców/opiekunów, pracowników instytucji działających w obszarze wspierania rodziny dotyczących zmian w systemie wsparcia rodzin, promowanie idei deinstytucjonalizacji oraz zachęcanie do korzystania z nowych form wsparcia.	Liczba przeprowadzonych kampanii	CUS MOKiS Muzeum Niepodległości Biblioteka Publiczna UMiG
Koordynacja usług społecznych		1. Tworzenie sieci współpracy. Współpraca między różnymi instytucjami, agencjami, organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej, służbami społecznymi, ośrodkami zdrowia, placówkami edukacyjnymi i innymi podmiotami, które dostarczają usługi społeczne.	Liczba podmiotów tworzących Zespół KOOPERACJI	CUS UMiG
		2. Tworzenie spersonalizowanych planów działania dla osób korzystających z usług społecznych, opartych na ich indywidualnych potrzebach i sytuacji życiowej	Liczba opracowanych IPUS	CUS
		3. Wymiana informacji i danych. Stworzenie mechanizmów wymiany informacji między różnymi instytucjami, które pomagają w śledzeniu postępów, unikaniu duplikacji usług i zapewniają kompleksową opiekę.	Liczba powstałych narzędzi	CUS
		4. Szkolenie i doskonalenie zawodowe koordynatorów usług społecznych.	Liczba KIPUS Liczba szkoleń	CUS
		5. Ułatwianie dostępu do usług. Zapewnienie łatwiejszego dostępu do różnorodnych usług społecznych poprzez zwiększenie dostępności, eliminowanie barier i promowanie informacji na temat dostępnych usług.	Liczka kampanii informacyjnych	CUS
		6. Szkolenia i doskonalenie pracowników. Zapewnienie szkoleń i doskonalenie umiejętności pracowników socjalnych, aby umożliwić im skuteczniejsze wspieranie osób korzystających z usług społecznych.	Liczba szkoleń Liczba przeszkolonych osób	CUS

Współpraca z lokalnymi społecznościami	1. Partnerstwo i współpraca z lokalnymi organizacjami: Nawiązywanie partnerstw z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej grupami wolontariackimi czy innymi instytucjami, które mają zrozumienie lokalnych potrzeb i mogą wspierać w realizacji projektów deinstytucjonalizacji.	Liczba partnerów z ramienia III sektora Liczba wolontariuszy	CUS UMiG
	2. Aktywne zaangażowanie mieszkańców. Zachęcanie mieszkańców do aktywnego udziału w świadczeniu usług społecznych, np. poprzez udział w programach wolontariackich, wspieranie osób w trudnej sytuacji życiowej czy organizowanie lokalnych inicjatyw.	Liczba nowych inicjatyw społecznych Liczba projektów socjalnych	CUS
	3. Promowanie partycypacji społecznej. Dążenie do zwiększenia aktywnego udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących usług społecznych poprzez organizowanie paneli dyskusyjnych, ankiet czy konsultacji społecznych	Liczba konsultacji społecznych Liczba konferencji	CUS
	4. Edukacja i szkolenia dla społeczności. Organizowanie szkoleń, warsztatów, kampanii edukacyjnych na temat deinstytucjonalizacji, potrzeb osób korzystających z usług społecznych i sposobów ich wsparcia.	Liczba szkoleń konferencji Liczba spotkań z NGO	CUS UMiG
	5. Wspólna promocja rozwiązań i działań. Promowanie osiągnięć, zmian i inicjatyw wśród społeczności lokalnej, aby podkreślić korzyści wynikające z deinstytucjonalizacji i zaangażowania społecznego.	Liczba kampanii Liczba partnerów medialnych	CUS UMiG

Tabela 1 Cel ogólny 1

Cele dla obszaru interwencji B: usługi wsparcia na rzecz osób niesamodzielnych i ich opiekunów nieformalnych oraz osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami zdrowia psychicznego, osób w kryzysie bezdomności.

Cel ogólny nr 1. – Rozwój wsparcia dla osób starszych w środowisku, w tym zapewnienie dostępu do kompleksowych usług opiekuńczych w środowisku domowym, obejmujących opiekę medyczną, pielęgnacyjną i rehabilitacyjną oraz organizacja projektów aktywizacji seniorów, umożliwiających udział w zajęciach społecznych, kulturalnych czy edukacyjnych.

Cel szczegółowy 1.1. – Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych. Zapewnienie łatwiejszego dostępu do opieki pielęgnacyjnej oraz usług rehabilitacyjnych dla osób starszych w ich własnym środowisku.

Cel szczegółowy 1.2. – Promowanie aktywności społecznej: Tworzenie projektów i inicjatyw społecznych, które zachęcają osoby starsze do aktywnego udziału w społeczności lokalnej poprzez zajęcia kulturalne, spotkania, czy wolontariat.

Cel szczegółowy 1.3. – Wsparcie psychologiczne i emocjonalne oraz edukacja zdrowotna. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia psychologicznego i emocjonalnego dla osób

starszych, które mogą doświadczać uczucia samotności, depresji lub niepokoju. Organizacja programów edukacyjnych na temat zdrowego stylu życia, profilaktyki zdrowotnej i chorób wieku starczego, aby zwiększyć świadomość osób starszych na temat dbania o swoje zdrowie.

Cel szczegółowy 1.4. – Ułatwienie dostępu do transportu. Zapewnienie lepszego dostępu do środków transportu publicznego lub organizacja transportu dla osób starszych, aby umożliwić im samodzielne poruszanie się i uczestnictwo w życiu społecznym.

Cel szczegółowy 1.5. - Wspieranie opiekunów. Udzielanie wsparcia opiekunom osób starszych poprzez szkolenia, poradnictwo oraz zapewnienie informacji na temat opieki i pomocy dostępnej dla osób starszych.

Cel szczegółowy 1.6. - Rozwój technologii wspierających. Promowanie i edukacja w zakresie korzystania z technologii wspierających, które mogą ułatwiać codzienne życie seniorów, np. teleopieka, aplikacje zdrowotne czy platformy komunikacyjne.

Obszar interwencji B– usługi wsparcia na rzecz osób niesamodzielnych i ich opiekunów nieformalnych oraz osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami zdrowia psychicznego, osób w kryzysie bezdomności

Cel Ogólny	Cel szczegółowy	Działanie	Wskaźniki realizacji	Realizator
Rozwój wsparcia dla osób starszych w środowisku	Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych	1. Organizacja usług opiekuńczych w tym sąsiedzkich, takich jak pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych tj. przygotowanie i dostarczanie posiłków, zakup leków i art. spożywczych, zaspakajanie potrzeb higieniczno-sanitarnych tj. pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych, mycie kąpiel, utrzymywanie czystości w otoczeniu uczestnika oraz utrzymywanie kontaktu uczestnika z otoczeniem.	Liczba uruchomionych usług; Liczba osób objętych wsparciem;	CUS
	Promowanie aktywności społecznej	1. Tworzenie projektów aktywizacji społecznej, takich jak zajęcia edukacyjne, warsztaty artystyczne, zajęcia sportowe, kluby seniora, które umożliwiają starszym osobom udział w społecznych aktywnościach.	Liczba projektów; Liczba placówek wsparcia dla Seniorów; Liczba Seniorów uczęszczających do placówek wsparcia;	CUS MOKiS Muzeum Niepodległości Biblioteka Publiczna UMiG
	Wsparcie psychologiczne i emocjonalne oraz edukacja zdrowotna	1. Wsparcie psychospołeczne w tym organizacja grup wsparcia emocjonalnego, terapeutycznych spotkań czy konsultacji psychologicznych, które pomagają osobom starszym radzić sobie ze stresem, depresją czy problemami psychicznymi.	Liczba osób które uzyskały wsparcie; Liczba grup	CUS
		2. Edukacja zdrowotna i profilaktyka w tym realizacja programów edukacyjnych dotyczących zdrowia, profilaktyki	Liczba przeprowadzonych działań	CUS UMiG

		zdrowotnej, właściwego odżywiania czy zapobiegania izolacji społecznej.		
		3. Promocja aktywności fizycznej w tym organizacja zajęć sportowych, spacerów, czy innych form aktywności fizycznej dostosowanych do możliwości osób starszych, aby promować zdrowy styl życia.	Liczba przeprowadzonych zajęć	CUS UMiG
	Ułatwienie dostępu do transportu	1. Ułatwienie dostępu do transportu publicznego, organizacja transportu dla osób starszych, a także pomoc w sprawach związanych z mobilnością, jak np. dostęp do wózków inwalidzkich.	Liczba podjętych działań	CUS UMiG
	Wspieranie opiekunów	1. Podnoszenie kompetencji opiekunów. Organizacja regularnych szkoleń i warsztatów dla opiekunów osób starszych, które obejmują tematy takie jak opieka i pielęgnacja, zarządzanie stresem, techniki komunikacji, czy też postępowanie w przypadku sytuacji kryzysowych.	Liczba szkoleń/warsztatów Liczba uczestników	CUS
		2. Zapewnienie wsparcia psychologicznego i emocjonalnego dla opiekunów, np. poprzez grupy wsparcia, sesje terapeutyczne czy konsultacje psychologiczne, aby pomóc im radzić sobie z obciążeniem emocjonalnym.	Liczba usług Liczba grup wsparcia	CUS
		3. Wspieranie opiekunów w czynnościach życia codziennego: Udzielanie praktycznej pomocy opiekunom w wykonywaniu codziennych obowiązków, np. poprzez organizację czasu opieki, wsparcie w zakupach czy w obowiązkach domowych.	Liczba osób które otrzymały wsparcie	CUS
		4. Pomoc w organizacji opieki nad osobami starszymi poprzez udostępnianie informacji na temat dostępnych usług opiekuńczych, poradnictwo prawne oraz pomoc w załatwianiu formalności.	Liczba świadczonych usług Liczba osób które otrzymało wsparcie	CUS
		5. Tworzenie sieci wsparcia. Umożliwienie opiekunom nawiązywania kontaktów i budowania sieci wsparcia poprzez organizowanie spotkań, grup wsparcia oraz platform online, gdzie mogą wymieniać doświadczenia i udzielać sobie wzajemnej pomocy.	Liczba zorganizowanych działań	CUS MOKiS Muzeum Niepodległości Biblioteka Publiczna UMiG
	Rozwój technologii wspierających	1. Tworzenie aplikacji dedykowanych dla seniorów. Rozwój łatwych w obsłudze aplikacji mających na celu ułatwienie codziennego życia, takich jak aplikacje do zarządzania lekami, harmonogramów, aplikacje medyczne czy narzędzia do kontaktu z opiekunami.	Liczba aplikacji	CUS UMiG
		2. Teleopieka i zdalne wsparcie medyczne. Wprowadzenie systemów telemedycznych, umożliwiających seniorom kontakt z lekarzami lub	Liczba realizowanych programów	CUS

		specjalistami zdrowia przez internet, a także teleopiekę dla osób starszych, którzy mogą otrzymywać wsparcie zdalnie.	Liczba osób które otrzymały wsparcie	
		3. Dostosowanie interfejsów i oprogramowania: projektowanie interfejsów użytkownika oraz oprogramowania, które są bardziej intuicyjne i dostosowane do potrzeb osób starszych, uwzględniające zmniejszoną sprawność wzrokową i słuchową.	Liczba wprowadzonych zmian	CUS

Tabela 2 Obszar Wsparcia B, Cel ogólny 1

Te działania mają na celu zapewnienie starszym osobom odpowiedniego wsparcia w środowisku, zwiększenie ich niezależności oraz poprawę jakości życia, umożliwiając aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym. Ważne jest, aby te działania były odpowiednio dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości osób starszych oraz uwzględniały specyfikę danego środowiska.

Cel ogólny 2. Rozwój wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami w tym zapewnienie dostępu do specjalistycznych usług rehabilitacyjnych, terapeutycznych i edukacyjnych dostosowanych do indywidualnych potrzeb oraz ułatwianie integracji społecznej poprzez projekty szkoleniowe, wsparcie przy zatrudnieniu i edukacji (reintegracja społeczna i zawodowa).

Cel szczegółowy 2.1 – Dostępność wszechstronnego wsparcia w środowisku. Zapewnienie spersonalizowanych usług wsparcia, takich jak terapie, opieka pielęgnacyjna, wsparcie psychologiczne czy rehabilitacja, dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami w ich środowisku domowym.

Cel szczegółowy 2.2 - Rozwój mieszkalnictwa dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami: Rozwój mieszkalnictwa odpowiedniego dla osób z niepełnosprawnościami obejmuje tworzenie kompleksowych projektów mieszkaniowych, które zapewniają wysoki standard warunków życia, uwzględniając indywidualne potrzeby oraz zdolności mieszkańców. Celem jest zapewnienie przystosowanych i dostępnych przestrzeni mieszkalnych, które umożliwiają osobom z niepełnosprawnościami prowadzenie jak najbardziej niezależnego życia, z pełnym uwzględnieniem ich prywatności, komfortu i samodzielności.

Cel szczegółowy 2.3 - Edukacja i wsparcie dla opiekunów: Organizacja szkoleń, poradnictwa i wsparcia dla rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami, pomagając im lepiej

zrozumieć potrzeby i możliwości osób z niepełnosprawnościami oraz radzić sobie z codziennymi wyzwaniami.

Cel szczegółowy 2.4 Reintegracja społeczna i zawodowa. Wspieranie integracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami poprzez rozwój projektów edukacyjnych, szkoleniowych oraz tworzenie możliwości zatrudnienia, które są dostosowane do ich umiejętności i potrzeb.

Cel szczegółowy 2.5 Zwiększenie świadomości społecznej: Prowadzenie działań edukacyjnych i kampanii informacyjnych, które zmierzają do zwiększenia świadomości społecznej, zmiany stereotypów oraz promowania akceptacji i wspierania osób z niepełnosprawnościami.

Cel szczegółowy nr 2.6 - Rozwój wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego w tym stworzenie usług opieki psychiatrycznej i psychoterapeutycznej w środowisku domowym oraz utworzenie projektów wsparcia psychospołecznego i rehabilitacji społecznej, aby ułatwić reintegrację społeczną.

Obszar interwencji B– usługi wsparcia na rzecz osób niesamodzielnych i ich opiekunów nieformalnych oraz osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami zdrowia psychicznego, osób w kryzysie bezdomności

Cel Ogólny	Cel szczegółowy	Działanie	Wskaźniki realizacji	Realizator
Rozwój wsparcia dla osób z niepełnosprawności	Dostępność wszechstronnego wsparcia w środowisku.	1. Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług rehabilitacyjnych i terapeutycznych, takich jak fizjoterapia, terapia zajęciowa, logopedia czy terapia behawioralna, dostosowanych do indywidualnych potrzeb	Liczba świadczonych usług Liczba osób które otrzymały wsparcie	CUS UMiG
		2. Dostęp do pomocy technicznej w tym ułatwianie dostępu do specjalistycznych urządzeń i pomocy technicznych, takich jak protezy, sprzęt rehabilitacyjny czy technologie wspomagające komunikację.	Liczba osób które otrzymały wsparcie	CUS
		3. Wspieranie rodzin. Zapewnienie wsparcia dla rodzin osób z niepełnosprawnością, obejmującego edukację, poradnictwo i praktyczną pomoc w radzeniu sobie z codziennymi wyzwaniami.	Liczba usług Liczba osób które otrzymały wsparcie	CUS
		4. Punkty wsparcia lokalnego. Rozwój miejsc, w których osoby z niepełnosprawnością mogą uzyskać informacje, wsparcie psychologiczne, poradnictwo zawodowe i pomoc w codziennych sprawach.	Liczba punktów informacyjnych	CUS UMiG

		5. Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług terapeutycznych, w tym terapii indywidualnej, grupowej i rodzinnej, psychoterapii, terapii poznawczo-behawioralnej czy terapii zajęciowej.	Liczba usług Liczba osób które otrzymały wsparcie	CUS UMiG
Rozwój mieszkalnictwa dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami		1. Promocja dostępności. Organizowanie kampanii edukacyjnych i informacyjnych na temat dostępności mieszkalnictwa, praw mieszkańców, dostępnych programów wsparcia oraz sposobów uzyskania mieszkania dostosowanego do indywidualnych potrzeb.		
		2. Rozwój mieszkalnictwa wspieranego. Stworzenie systemu mieszkań wspieranych, w których osoby z niepełnosprawnościami mogą mieszkać z odpowiednim wsparciem opiekuńczym, zachowując jednocześnie swoją autonomię.	Liczba mieszkań wspomaganych	CUS UMiG
Edukacja i wsparcie dla opiekunów		1. Programy edukacyjne dla opiekunów: organizacja warsztatów, szkoleń i kursów dla opiekunów, gdzie mogą zdobywać wiedzę na temat specyfiki opieki nad osobami z różnymi rodzajami niepełnosprawności, zdrowia psychicznego czy w trudnych sytuacjach życiowych. Szkolenia z zakresu technik opiekuńczych, komunikacji z osobami potrzebującymi pomocy oraz zarządzania stresem.	Liczba warsztatów szkoleń itp. Liczba osób które otrzymały wsparcie	CUS UMiG
		2. Wsparcie psychologiczne i emocjonalne. Udostępnianie wsparcia psychologicznego dla opiekunów, oferując poradnictwo indywidualne lub grupowe, aby pomóc im radzić sobie z emocjonalnymi aspektami opieki.	Liczba usług Liczba osób które otrzymały wsparcie	CUS UMiG
		3. Sieć wsparcia i grupy samopomocowe. Tworzenie grup wsparcia dla opiekunów, gdzie mogą dzielić się doświadczeniami, radzić sobie z trudnościami oraz wymieniać się informacjami i pomysłami. Stworzenie internetowych platform lub grup dyskusyjnych, aby umożliwić opiekunom kontakt z innymi w podobnych sytuacjach.	Liczba powstałych grup Liczba platform/aplikacji ułatwiających komunikację w grupach wsparcia	CUS UMiG
		4. Poradnictwo i dostęp do informacji. Udostępnianie opiekunom informacji na temat	Liczba IPUS Liczba konferencji Liczba kampanii informacyjnych	CUS UMiG

	<p>dostępnych świadczeń, wsparcia społecznego i usług medycznych, aby mogli skorzystać z odpowiednich źródeł pomocy. Organizacja konsultacji indywidualnych, gdzie opiekunowie mogą uzyskać fachową pomoc w kwestiach prawnych, finansowych czy administracyjnych związanych z opieką.</p>		
	<p>5. Zapewnienie wsparcia organizacyjnego w codziennych obowiązkach, takich jak planowanie opieki, koordynacja terminów medycznych, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, które mogą być obciążające dla opiekunów.</p>	<p>Liczba realizowanych programów typu AOOzN, opieka wytchnieniowa itp. Liczba osób które otrzymały wsparcie</p>	<p>CUS UMiG</p>
	<p>6. Edukacja dotycząca zdrowego stylu życia. Prowadzenie szkoleń na temat opieki nad sobą samym, radzenia sobie ze stresem oraz promocji zdrowego stylu życia wśród opiekunów.</p>	<p>Liczba szkoleń</p>	<p>CUS</p>
I Reintegracja społeczna i zawodowa.	<p>1. Projekty wsparcia społecznego. Tworzenie programów skierowanych do osób z niepełnosprawnościami, które umożliwiają im rozwijanie umiejętności społecznych, integrację w społeczności lokalnej i wzmocnienie relacji z innymi.</p>	<p>Liczba działań CAL Liczba projektów socjalnych</p>	<p>CUS</p>
	<p>2. Tworzenie możliwości samodzielnego mieszkania. Zapewnienie wsparcia w zakresie znalezienia mieszkania dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz edukacja dotycząca życia niezależnego.</p>	<p>Liczba dostosowanych mieszkań Liczba mieszkań wspomaganych</p>	<p>CUS UMiG</p>
	<p>3. Budowanie społeczności wsparcia. Tworzenie sieci wsparcia, w tym grup wsparcia, spotkań integracyjnych i aktywności społecznych, które pozwalają osobom z niepełnosprawnościami na nawiązywanie relacji i uczestnictwo w życiu społecznym. Programy rehabilitacyjne i terapeutyczne: dostarczanie dostępu do terapii.</p>	<p>Liczba zrealizowanych działań/inicjatyw Liczba powstałych grup wsparcia</p>	<p>CUS</p>
Zwiększenie świadomości społecznej	<p>1. Kampanie informacyjne i edukacyjne. Organizacja kampanii medialnych, seminariów, konferencji oraz wydarzeń kulturalnych mających na celu zwiększenie</p>	<p>Liczba przeprowadzonych kampanii</p>	<p>CUS</p>

		<p>świadomości społeczeństwa na temat różnorodności potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>2. Szkolenia dla różnych grup społecznych: prowadzenie szkoleń dla pracowników służby zdrowia, nauczycieli, pracodawców i innych grup społecznych na temat różnorodności potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz sposobów ich wsparcia.</p> <p>3. Konsultacje i spotkania dyskusyjne. Organizacja spotkań, debat i dyskusji w społecznościach lokalnych, gdzie osoby z niepełnosprawnościami mogą dzielić się swoimi doświadczeniami, a społeczność może lepiej zrozumieć ich potrzeby.</p> <p>4. Promowanie aktywności społecznej osób z niepełnosprawnościami: poprzez organizację wydarzeń, konkursów, festiwali czy warsztatów, umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami prezentacji swoich osiągnięć oraz zdolności w różnych dziedzinach.</p> <p>5. Wdrażanie programów, które integrują osoby z niepełnosprawnościami z resztą społeczności lokalnej, np. poprzez działania wolontariackie, wspólne projekty czy wydarzenia kulturalne.</p>		
			Liczba szkoleń Liczba osób	CUS UMiG
			Liczba spotkań	CUS UMiG
			Liczb zorganizowanych wydarzeń	CUS MOKiS Muzeum Niepodległości Biblioteka Publiczna UMiG
			Liczba podjętych działań	CUS MOKiS Muzeum Niepodległości Biblioteka Publiczna UMiG
	Rozwój wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	1. Edukacja i profilaktyka zdrowia psychicznego. wprowadzenie projektów edukacyjnych i profilaktycznych w społecznościach lokalnych, mających na celu zwiększenie świadomości na temat zdrowia psychicznego oraz zapobieganie problemom zdrowotnym.	Liczba działań edukacyjnych/profilaktycznych	CUS
		2. Wsparcie terapeutyczne w środowisku. Rozwój usług terapeutycznych dostępnych w środowisku lokalnym, w tym grupowe terapie, poradnictwo i wsparcie psychospołeczne, które mogą być realizowane w miejscach łatwo dostępnych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	Liczba świadczonych usług Liczba osób które otrzymały wsparcie	CUS

		3. Wspieranie opiekunów osób z problemami zdrowia psychicznego: zapewnienie wsparcia dla rodzin i opiekunów osób z problemami zdrowia psychicznego poprzez szkolenia, poradnictwo i pomoc w radzeniu sobie z codziennymi wyzwaniami.	Liczba uruchomionych działań wspomagających	CUS
--	--	--	---	-----

Tabela 3 Obszar wsparcia B, Cel ogólny 2

Ważne jest, aby działania te były podejmowane w sposób spersonalizowany, biorąc pod uwagę różnorodność rodzajów niepełnosprawności oraz indywidualne potrzeby i umiejętności każdej osoby z niepełnosprawnością. Skuteczne wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami opiera się na zrozumieniu i uwzględnieniu ich specyficznych potrzeb oraz stworzeniu środowiska, które umożliwia im pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Cel ogólny 3. - Rozwój wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności w tym utworzenie projektów pomocy doraźnej dla osób bezdomnych, zapewniających tymczasowe schronienie i wsparcie socjalne oraz rozwój usług rewalidacyjnych i adaptacyjnych, które wspierają ponowne włączenie społeczne osób będących w kryzysie bezdomności.

Cel szczegółowy 3.1 - Zapewnienie dostępu do schronienia. Gwarancja tymczasowego lub długoterminowego zakwaterowania dla osób bezdomnych, zapewniając im warunki mieszkaniowe zgodne z ich potrzebami i umożliwiając bezpieczny i stabilny start w procesie reintegracji społecznej.

Cel szczegółowy 3.2 Wsparcie psychospołeczne: Zapewnienie usług wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i poradnictwa dla osób bezdomnych, które pomagają im radzić sobie z problemami zdrowia psychicznego, traumą czy też trudnościami adaptacyjnymi.

Cel szczegółowy 3.3 Rozwój sieci wsparcia społecznego. Tworzenie sieci wsparcia społecznego, partnerstw lokalnych i programów współpracy z instytucjami publicznymi oraz organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności.

Cel szczegółowy 3.4 Zapewnienie pomocy prawnej i doradczej: Udzielanie pomocy prawnej i doradczej w kwestiach związanych z prawami socjalnymi, ubezpieczeniami społecznymi oraz zapewnienie dostępu do pomocy prawnej dla osób bezdomnych.

Obszar interwencji B– usługi wsparcia na rzecz osób niesamodzielnych i ich opiekunów nieformalnych oraz osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami zdrowia psychicznego, osób w kryzysie bezdomności

Cel Ogólny	Cel szczegółowy	Działanie	Wskaźniki realizacji	Realizator
Rozwój wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności	Zapewnienie dostępu do schronienia	1. Rozbudowa systemu mieszkań wspieranych. Tworzenie systemu mieszkań wspieranych, gdzie osoby bezdomne mogą otrzymać długoterminowe zakwaterowanie oraz wsparcie socjalne i terapeutyczne.	Liczba mieszkań wspierających	CUS UMiG
		2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej i agendami rządowymi. Nawiązywanie partnerstw z organizacjami charytatywnymi, lokalnymi agendami rządowymi oraz innymi podmiotami, które mogą zapewnić zakwaterowanie dla osób bezdomnych.	Liczba nawiązanych współpracy	CUS
		3. Rozwój programów profilaktycznych mających na celu zapobieganie bezdomności poprzez wsparcie osób znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych.	Liczba programów	CUS
	Wsparcie psychospołeczne	1. Usługi terapeutyczne i poradnictwo. Zapewnienie dostępu do usług terapeutycznych, takich jak terapia indywidualna, terapia grupowa czy terapia rodzinna, które pomagają w radzeniu sobie z problemami zdrowia psychicznego i traumą.	Liczba świadczonych usług Liczba osób objętych wsparciem	CUS
		2. Udostępnianie usług wsparcia psychologicznego przez licencjonowanych specjalistów, którzy oferują porady i terapię dla osób bezdomnych, wspierając ich w radzeniu sobie z trudnościami adaptacyjnymi.	Liczba świadczonych usług Liczba osób objętych wsparciem	CUS
		3. Organizacja grup wsparcia dla osób bezdomnych z problemami zdrowia psychicznego, gdzie mogą dzielić się doświadczeniami, wspierać się nawzajem i otrzymywać wsparcie od profesjonalistów.	Liczba funkcjonujących grup wsparcia	CUS
	Rozwój sieci wsparcia społecznego	1. Tworzenie partnerstw lokalnych. Organizowanie regularnych spotkań i forum, które łączą różne podmioty lokalne, w tym instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej firmy, placówki edukacyjne i mieszkańców, w celu opracowania strategii i rozwiązań na rzecz osób w kryzysie bezdomności.	Liczba partnerstw	CUS
		2. Rozwój sieci wsparcia społecznościowego. Promowanie i rozwijanie sieci wsparcia społecznościowego poprzez angażowanie społeczności lokalnej, włączając w to wolontariuszy, do udzielania wsparcia i integracji osób w kryzysie bezdomności.	Liczba działań aktywizacyjnych Liczba wolontariuszy	CUS
		3. Programy szkoleniowe dla społeczności lokalnej. Organizacja szkoleń, warsztatów lub kampanii edukacyjnych dla	Liczba zorganizowanych	CUS

		społeczności lokalnej, mających na celu zwiększenie świadomości i zrozumienia problemów związanych z bezdomnością oraz sposobów wsparcia tych osób.	szkoleń, kampanii edukacyjnych	
		4. Konsultacje i doradztwo społeczne. Udzielanie doradztwa i konsultacji społecznej dla osób bezdomnych, które mogą pomóc im w znalezieniu wsparcia w trudnej sytuacji życiowej oraz w zapewnieniu dostępu do potrzebnych usług.	Liczba świadczonych usług Liczba osób objętych wsparciem	CUS
	Zapewnienie pomocy prawnej i doradczej	1. Usługi poradnictwa prawno-socjalnego. organizacja usług, gdzie profesjonaliści prawni lub specjaliści ds. pomocy społecznej udzielają porad prawnych i socjalnych dla osób bezdomnych, pomagając im w rozwiązaniu problemów prawnych i społecznych.	Liczba świadczonych usług Liczba osób objętych wsparciem	CUS

Tabela 4 Obszar B, cel ogólny 3

Te działania mają na celu wsparcie w integracji społecznej, zdobyciu umiejętności potrzebnych do samodzielnego życia oraz zapobieganiu powrotu do sytuacji bezdomności. Kluczowe jest stworzenie spersonalizowanego wsparcia, które uwzględni różnorodne potrzeby i sytuacje życiowe osób w kryzysie bezdomności.

Rezultaty planowane do osiągnięcia w okresie realizacji Lokalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026

Rezultaty planowane do osiągnięcia w ramach realizacji Lokalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026 to:

1. Rozwój usług społecznych dla różnych grup mieszkańców, w tym osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie bezdomności, osób w trudnych sytuacjach życiowych poprzez koordynację usług społecznych i kreowanie polityki Gminy w zakresie usług społecznych oraz dbałość o wysoką jakość usług społecznych.
2. Rozwój sieci wsparcia społecznego poprzez utworzenie silnej, zintegrowanej sieci wsparcia społecznego w tym partnerstwa z instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej, społecznością lokalną, co umożliwi zapewnienie kompleksowej pomocy dla osób wymagających wsparcia.
3. Deinstytucjonalizacja usług poprzez przeniesienie priorytetu z usług instytucjonalnych na świadczenie usług społecznych w środowisku, tak aby osoby potrzebujące wsparcia mogły je otrzymać w swoim naturalnym środowisku.

4. Zwiększenie świadomości społecznej. Poprawa świadomości społecznej w zakresie spraw społecznych, w tym problemów osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie bezdomności, osób z problemami zdrowia psychicznego, nastąpi poprzez kampanie edukacyjne i działania informacyjne.
5. Poprawa warunków mieszkaniowych. Poprawa warunków mieszkaniowych dla osób wymagających wsparcia nastąpi poprzez rozwój projektów mieszkaniowych oraz zapewnienie dostępu do mieszkań dostosowanych do indywidualnych potrzeb tych osób.
6. Rozwój pomocy psychospołecznej. Zwiększenie dostępu do usług psychospołecznych, w tym terapii, wsparcia psychologicznego oraz terapii uzależnień nastąpi poprzez rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku.
7. Wsparcie dla rodzin i opiekunów. Zapewnienie wsparcia dla rodzin wymagających wsparcia nastąpi poprzez programy szkoleniowe, poradnictwo, a także wsparcie dla opiekunów osób zależnych.
8. Reintegracja społeczna i zawodowa. Wspieranie integracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami oraz osób w kryzysie bezdomności nastąpi poprzez realizację projektów edukacyjnych, szkoleniowych, oraz tworzenie możliwości zatrudnienia odpowiednich do umiejętności i potrzeb osób wymagających tego rodzaju wsparcia.
9. Zwiększenie miejsc aktywności lokalnej.
10. Rozwój umiejętności i kwalifikacji personelu podmiotów działających w obszarze polityki społecznej poprzez uczestnictwo w organizowanych szkoleniach warsztatach, konferencjach itp.

Wszystkie opisane wyżej rezultaty przyczyniają się do realizacji wskaźników określonych w Strategii Rozwoju Gminy Myślenice na lata 2022-2032, w szczególności do realizacji wskaźników:

1. dla obszaru „Ludzie”:
 - 1) „Odsetek mieszkańców zadowolonych z możliwości wpływania na sprawy gminy.
 - 2) „Liczba miejsc aktywności lokalnej”.
 - 3) Odsetek środków finansowych przeznaczonych z budżetu miasta na zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom pożytku publicznego w odniesieniu do wydatków bieżących”
 - 4) „Liczba organizacji pożytku publicznego podejmujących współpracę pozafinansową”

2. Dla obszaru „Życie”

- 1) „Liczba placówek aktywizacji seniorów”.
- 2) „Liczba placówek świadczących wsparcie dla seniorów, osób z niepełnosprawnością i ich rodzin, w tym wczesnej interwencji, opieki wytchnieniowej i specjalistycznej.”
- 3) „Liczba odbiorców wsparcia adresowanego do osób z niepełnosprawnością i ich rodzin, w tym wczesnej interwencji, opieki wytchnieniowej i specjalistycznej.”

Źródła finansowania

Działania na rzecz rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji realizowane będą w oparciu o następujące źródła finansowania:

1. **Budżet państwa i budżet Gminy Myślenice.** Fundusze publiczne z budżetu państwa i Gminy przeznaczone na wsparcie działań związanych z deinstytucjonalizacją i rozwijaniem usług społecznych, np. poprzez przyznawanie dotacji, grantów czy środków na projekty innowacyjne.
2. **Fundusze europejskie:** Program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 – środki finansowe z tego programu będą wykorzystane do finansowania projektów związanych z poprawą usług społecznych i wsparciem społecznym oraz deinstytucjonalizacją.
3. **Dotacje i fundusze rządowe.** Rządowe programy dotacyjne i specjalne fundusze przeznaczone na rozwój usług społecznych, integrację społeczną oraz wsparcie dla osób potrzebujących.
4. **Dotacje i wsparcie ze środków pozarządowych:** środki finansowe pozyskane od organizacji pozarządowych, fundacji, udzielających wsparcia finansowego dla projektów związanych z usługami społecznymi.
5. **Partnerstwa publiczno-prywatne:** współpraca między sektorem publicznym a prywatnym w ramach partnerstw może prowadzić do wspólnego finansowania i realizacji projektów związanych z usługami społecznymi.

Zróżnicowane źródła finansowania będą wykorzystane w celu zapewnienia trwałego wsparcia dla programu deinstytucjonalizacji i rozwoju usług społecznych, zależnie od specyfiki programów, ich celów i zakresu działań. Istotne jest skuteczne połączenie tych różnorodnych źródeł finansowania w celu zapewnienia trwałego i wszechstronnego wsparcia dla planowanych działań.

Opis systemu monitorowania realizacji programu i osiągnięcia wskaźników oraz ocena skuteczności i efektywności Programu

Skuteczne monitorowanie i ocena programu Lokalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026 wymaga systematycznego gromadzenia danych, ich analizy oraz podejmowania działań na podstawie uzyskanych informacji w celu ciągłego doskonalenia programu.

Monitorowanie realizacji Programu i osiągnięcia wskaźników w ramach programu Lokalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026 realizowane będzie za pomocą następujących metod:

1. **System zbierania danych:** Utworzenie systemu zbierania danych obejmującego różnorodne źródła informacji, takie jak raporty z działań programu, dane statystyczne, ewidencje uczestników, ankiety, czy też opinie i feedback beneficjentów i pracowników programu.
2. **Wskaźniki sukcesu:** Niniejszy program określa konkretne wskaźniki sukcesu, które będą monitorowane, na przykład liczba rodzin zaangażowanych w program, stopień zadowolenia uczestników, poprawa jakości życia rodzin, wzrost świadomości społeczności na temat oferowanych usług itp.
3. **Regularne raportowanie:** Ustalenie harmonogramu raportowania postępów w realizacji Programu. Regularne raportowanie danych i informacji zebranych w ramach programu pozwoli na śledzenie postępów, identyfikację potencjalnych problemów i możliwość podjęcia odpowiednich kroków korygujących. Niniejszy Program zakłada, iż w terminie do 6 miesięcy od zakończenia obowiązywania Programu zostanie sporządzony raport końcowy.
4. **Analiza danych:** Analiza zebranych danych w celu oceny osiągniętych rezultatów i porównania ich z założonymi celami i wskaźnikami. To pozwoli na zidentyfikowanie obszarów, które wymagają poprawy lub dalszego rozwoju.
5. **Ewaluacja zewnętrzna:** Przeprowadzenie ewaluacji zewnętrznej, korzystając z ekspertów lub niezależnych ocen, aby uzyskać obiektywną ocenę skuteczności i efektywności programu.

6. **Badanie satysfakcji i opinii uczestników:** Prowadzenie ankiet, wywiadów czy spotkań z uczestnikami programu, aby zbierać opinie na temat jakości usług, satysfakcji z uczestnictwa i możliwości poprawy.
7. **Regularne spotkania zespołu programowego:** Organizowanie regularnych spotkań zespołu odpowiedzialnego za realizację programu, aby omówić postępy, problemy napotkane na drodze oraz dyskutować nad ewentualnymi zmianami w strategii.
8. **Dostosowywanie i wprowadzanie zmian:** Na podstawie zebranych danych i analizy, podejmowanie odpowiednich działań korygujących lub wprowadzanie zmian w Programie, aby osiągnąć zamierzone cele.

Część diagnostyczna

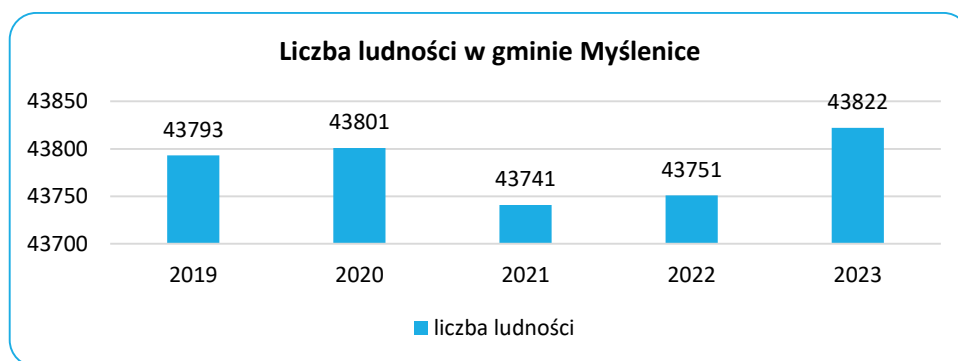
Diagnoza przedstawiona w niniejszym dokumencie opiera się głównie na danych i badaniach przeprowadzonych w latach 2021-2022, zawartych w następujących dokumentach:

1. Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Myślenice – dostępna na stronie internetowej CUS-u:
<https://cusmyslenice.pl/wp-content/uploads/2021/12/Diagnoza.pdf>
2. Raport z badania diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych -dostępny na stronie internetowej:
https://cusmyslenice.pl/wp-content/uploads/2022/01/Diagnoza_Zagrozen_Spoecznych_Gmina-Myslenice-2021.pdf
3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Myślenice na lata 2023-2030 dostępna pod linkiem:
<https://cusmyslenice.pl/wp-content/uploads/2023/01/Strategia-Rozwiazywania-Problegow-Spoecznych-dla-Gminy-Myslenice-na-lata-2023-2030-1.pdf>
4. Diagnoza Społeczności Lokalnej Gminy Myślenice w ramach programu osłonowego – dostępna na stronie internetowej: <https://cusmyslenice.pl/wp-content/uploads/2023/05/diagnoza-program-oslonowy.pdf>

Została ona wzbogacona danymi będącymi w posiadaniu Centrum Usług Społecznych w Myślenicach, Urzędu Miasta i Gminy Myślenice oraz innych jednostek organizacyjnych gminnych i powiatowych.

Struktura demograficzna Gminy.

Struktura demograficzna, będąca rezultatem procesów demograficznych w przeszłości, determinuje kształtowanie się zjawisk demograficznych i społecznych w przyszłości. Rozpoznanie istotnych cech, zjawisk i procesów społecznych jest także kontekstem dla weryfikacji kierunków dotychczasowych działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, a co za tym idzie umożliwia wnioskowanie dotyczące wymaganych w tym zakresie zmian, zarówno w odniesieniu do skali interwencji, jak i jej rodzaju. Gminę Myślenice zamieszkuje 43 822 osoby (stan na 31 grudnia 2023 roku). Na przestrzeni ostatnich czterech lat liczba mieszkańców ulegała wahaniom, jednakże w 2021 roku osiągnęła najniższą wartość, co obrazuje poniższy wykres. W 2021 roku dostrzegalny jest spadek w stosunku do roku 2019, kształtujący się na poziomie 0,12%.

Wykres nr 1 Liczba mieszkańców gminy Myślenice w latach 2019-2023

Na podstawie analizy demograficznej stwierdzić należy że w mieście Myślenice zamieszkuje 39,65 % ludności całej gminy, zaś pozostałe 60,35% zamieszkuje obszary wiejskie okalające miasto. W ostatnich latach szczególnie obserwowany jest napływ migracyjny ludności, który wskazuje na funkcję „sypialnianą” tego obszaru dla metropolii krakowskiej.

Struktura wieku mieszkańców gminy Myślenice na dzień 31 grudnia 2022 roku przedstawiała się następująco:

Liczba ludności w Gminie Myślenice według kategorii:	Kobiety	Mężczyźni	łącznie
do 3 lat	914	964	1 878
4 do 17	3 628	3 818	7 446
18 do 64	13 868	13 991	27 859
65 lat i więcej	3 870	2 698	6 568
łącznie	22 280	21 471	43 751

Tabela 5 Liczba ludności w Gminie Myślenice

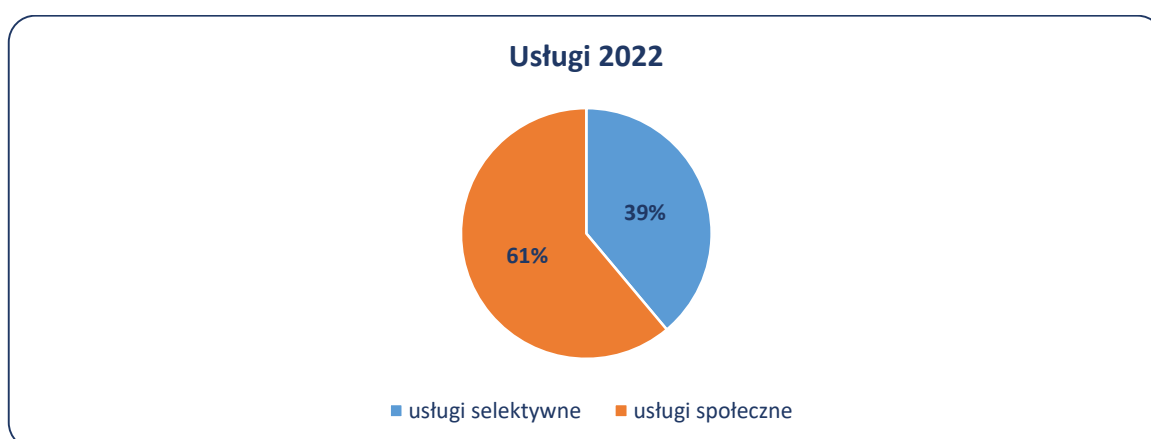
Charakterystyka osób korzystających z usług społecznych i pomocy społecznej.

Usługi społeczne.

Usługi społeczne to wspólne działania o charakterze niematerialnym dedykowane osobom, rodzinom i społeczności lokalnej. Bazują na potencjale, wiedzy, doświadczeniu i zasobach środowiska lokalnego. Ich celem jest podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez zaspakajanie ich aktualnych potrzeb.

Liczba osób korzystających z różnych form pomocy Centrum Usług Społecznych w Myślenicach w 2022 roku wyniosła ok. 12 732 osób (niepowtarzających się), co stanowi ponad 29,10% ogółu mieszkańców Gminy Myślenice. Szacunkowo z usług powszechnych skorzystało 10 846 osób, natomiast z usług selektywnych skorzystało 6 906 osób.

W kontekście podanych danych należy zauważyć, że część z osób korzystających z usług Centrum Usług Społecznych w Myślenicach otrzymało wsparcie zarówno w ramach usług powszechnych jak i selektywnych.

Wykres nr 2 Usługi społeczne a usługi selektywne w 2022 r.

Analizując usługi społeczne realizowane przez Centrum Usług Społecznych, zwrócić uwagę należy na to, iż spośród 834 osób korzystających z tych usług 141 osób stanowiły dzieci a 71 osób korzystało również z usług selektywnych.

W ramach usług społecznych mieszkańcy Gminy Myślenice mogli skorzystać z usług w ramach następujących pakietów: „Pakiet Rodzina”, „Pakiet Senior”, „Pakiet Wsparcie”, „Pakiet Aktywność”:

Poniższa tabela przedstawia katalog usług w ramach „Pakietu Rodzina”:

Pakiet Rodzina				
Lp.	Nazwa i zakres usługi	Odbiorcy	Zakres usługi	Uzasadnienie
1.	Wsparcie specjalistyczne dla rodzin z dziećmi			

<ul style="list-style-type: none"> a) poradnictwo psychologiczne dla dzieci i dorosłych b) terapia rodzinna c) terapia sensoryczna (SI) d) psychiatra dziecięcy e) logopeda f) neurologopeda g) poradnictwo prawne h) grupowe wsparcie psychologiczne dla dzieci i młodzieży 	Rodziny z dziećmi - mieszkańcy Gminy Myślenice	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny	Działania rekomendowane w obszarze wspierania rodziny na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy.
<ul style="list-style-type: none"> a) warsztaty i zajęcia dla dzieci i młodzieży, b) wczesna interwencja, c) profilaktyka uzależnień, d) promocja zdrowia 		Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia	
<ul style="list-style-type: none"> a) warsztaty i zajęcia edukacyjno-rozwojowe podnoszące kompetencje wychowawcze 		Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia	
<ul style="list-style-type: none"> a) rehabilitacja ogólnoustrojowa b) rehabilitacja wodna 		Usługa społeczna z zakresu promocji ochrony zdrowia	
2. Myślenicka Karta Rodziny 3+			
<ul style="list-style-type: none"> a) 50% zniżki na zajęcia organizowane przez MOKiS, b) 50% zniżki za wstęp do kina prowadzonego przez MOKiS, c) 50% zniżki na korzystanie z Krytej Pływalni Aquarius w Myślenicach, d) 50% zniżki na świadczenia publicznych przedszkoli wykraczające poza podstawę programową, e) 10% zniżki na czesne w Samorządowym Żłobku w Myślenicach, f) ulga w kwocie 200 zł miesięcznie na każde dziecko za czesne w niepublicznych placówkach prowadzących działalność w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3, działających na terenie Gminy Myślenice, nie więcej niż 50% wysokości czesnego, g) dodatkowe ulgi na usługi i produkty oferowane przez organizacje pozarządowe, osoby fizyczne i prawne prowadzące działalność gospodarczą, 	<p>Członkowie rodzin wielodzietnych (co najmniej troje dzieci) w których dorośli członkowie rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w Urzędzie Skarbowym właściwym dla osoby zamieszkałej na terenie Gminy Myślenice jako miejsca swego zamieszkania, bez względu na to czy osoby te osiągną dochód</p>	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny	Działania rekomendowane w obszarze wspierania rodziny na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy.
3. Wsparcie indywidualne dla rodzin z dziećmi			

a) asystent rodziny	Rodziny z dziećmi	Usługi społeczne z zakresu	Działania rekomendowane w obszarze wspierania rodziny na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy.
b) asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	- Mieszkańcy Gminy Myślenice.	wspierania rodziny i pomocy społecznej	
c) praca socjalna			

Tabela 6 Pakiet Rodzina

Poniższa tabela przedstawia katalog usług w ramach „Pakietu Senior”:

Pakiet Senior				
Lp	Nazwa i zakres usługi	Odbiorcy usługi	Zakres usługi	Uzasadnienie
1.	Wsparcie specjalistyczne dla seniorów			
	- poradnictwo psychologiczne - terapia rodzinna - poradnictwo prawne - logopeda - neurologopeda - rehabilitacja ogólnoustrojowa - rehabilitacja wodna	Mieszkańcy Gminy Myślenice w wieku 60+	Usługa społeczna z zakresu pomocy społecznej Usługa społeczna z zakresu promocji ochrony zdrowia	Działania rekomendowane w obszarze wspierania osób starszych i z niepełnosprawnościami na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy.
2.	Wsparcie indywidualne			
	- Praca socjalna społeczna z zakresu pomocy społecznej	Mieszkańcy Gminy Myślenice w wieku 60+	Usługa społeczna z zakresu pomocy społecznej	działania rekomendowane w obszarze wspierania osób starszych i z niepełnosprawnościami na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy
3.	Myślenicka Karta Seniora			
	- zniżki na wybrane usługi oferowane na terenie Gminy Myślenice (pełna lista firm biorących udział w projekcie dostępna na stronie www.cusmyslenice.pl oraz w Centrum Aktywności Lokalnej w Myślenicach, Rynek 27)	zainteresowani mieszkańcy Gminy Myślenice zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej	Usługa społeczna z zakresu pobudzania aktywności obywatelskiej	działania rekomendowane w obszarze wspierania osób starszych i z niepełnosprawnościami na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy

Tabela 7 Pakiet Senior

Poniższa tabela przedstawia katalog usług w ramach „Pakietu Wsparcie”:

Pakiet Wsparcie				
Lp.	Nazwa i zakres usługi	Odbiorcy usługi	Zakres usługi	Uzasadnienie
1.	Wsparcie specjalistyczne dla osób z niepełnosprawnościami			
	- poradnictwo psychologiczne - poradnictwo prawne - terapia rodzinna - logopeda, - neurologopeda,	Osoby z niepełnosprawnościami, mieszkańcy Gminy Myślenice	Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych, pomocy społecznej	Działania rekomendowane w obszarze wspierania osób starszych i z niepełnosprawnościami na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy.

- rehabilitacja ogólnoustrojowa		Usługa społeczna z zakresu promocji i ochrony zdrowia oraz wspierania osób niepełnosprawnych,	
- rehabilitacja wodna			
2. Wsparcie indywidualne			
- asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	Dorośle osoby z niepełnosprawnościami, mieszkańcy Gminy Myślenice,	Usługa społeczna z zakresu pomocy społecznej	działania rekomendowane w obszarze wspierania osób starszych i z niepełnosprawnościami na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy
- praca socjalna			

Tabela 8 Pakiet Wsparcie

Poniższa tabela przedstawia katalog usług w ramach „Pakietu Aktywność”:

Pakiet Aktywność				
Lp.	Nazwa i zakres usługi	Odbiorcy usługi	Zakres usługi	Uzasadnienie
1.	Centrum Aktywności Lokalnej			
	<p>Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagnoza potencjału społeczności lokalnej - praca socjalna świadczona w środowisku - kształtowanie infrastruktury obywatelskiej - spotkania ze społecznością lokalną - spotkania tematyczne - warsztaty edukacyjno- rozwojowe dla całej społeczności lokalnej - wsparcie dla liderów lokalnych, grup nieformalnych i NGO - warsztaty aktywizujące - akcje społeczne, pikniki, animacja i zabawy podwórkowe w środowisku - spotkania z NGO - spotkania z partnerami, przedstawicielami jednostek samorządowych, OSP, III sektora - rozwijanie wolontariatu 	<p>Mieszkańcy Gminy Myślenice</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu pobudzania aktywności obywatelskiej i pomocy społecznej</p>	<p>Działania rekomendowane w obszarze wspierania i rozwoju społeczności lokalnej na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy.</p> <p>(wspieranie inicjatyw oddolnych, aktywizacja mieszkańców gminy, organizacja zajęć służących wspieraniu i rozwojowi danej grupy społecznej)</p>
2.	Punkt informacji o usługach CUS			
	<ul style="list-style-type: none"> - wstępna identyfikacja potrzeb i kierowanie do właściwego Zespołu, - informowanie o dostępnych usługach społecznych na terenie Gminy Myślenice, - pozyskiwanie informacji na temat potrzeb mieszkańców - kwalifikowania do korzystania z usług społecznych 	<p>Mieszkańcy Gminy Myślenice</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu pomocy społecznej i edukacji publicznej</p>	<p>Działania rekomendowane w obszarze wspierania i rozwoju społeczności lokalnej na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy.</p>
3.	Programy Aktywności Lokalnej – organizowanie społeczności lokalnej			

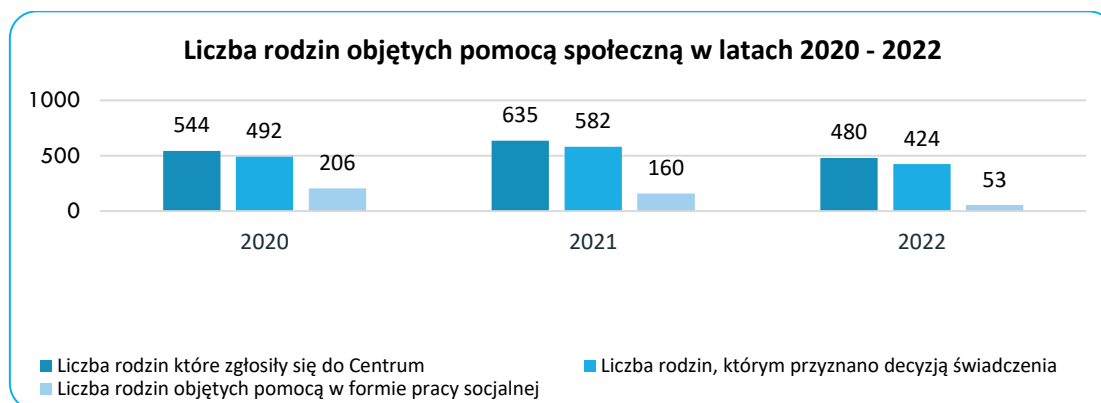
<p>Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagnoza potencjału społeczności lokalnej - praca socjalna świadczona w środowisku - kształtowanie infrastruktury obywatelskiej - spotkania ze społecznością lokalną - spotkania tematyczne - warsztaty edukacyjno- rozwojowe dla całej społeczności lokalnej - warsztaty aktywizujące - akcje społeczne, pikniki, animacja i zabawy podwórkowe w środowisku - spotkania z NGO - spotkania z partnerami, przedstawicielami jednostek samorządowych, OSP, III sektora 	<p>Mieszkańcy Gminy Myślenice</p>	<p>Usługa społeczna w zakresie pomocy społecznej oraz pobudzania aktywności obywatelskiej.</p>	<p>Działania rekomendowane w obszarze wspierania i rozwoju społeczności lokalnej na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy.</p> <p>(wspieranie inicjatyw oddolnych, aktywizacja mieszkańców gminy, organizacja zajęć służących wspieraniu i rozwojowi danej grupy społecznej)</p>
<p>4. Wolontariat</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - działania na rzecz pozyskiwania osób chętnych do wolontaryjnej pomocy na rzecz potrzebujących, - pomoc w organizowaniu pomocy świadczonej przez wolontariuszy na rzecz osób potrzebujących 	<p>Mieszkańcy Gminy Myślenice</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu pobudzania aktywności obywatelskiej.</p>	<p>Działania rekomendowane w obszarze wspierania i rozwoju społeczności lokalnej na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy.</p>

Tabela 9 Pakiet Aktywność

Pomoc społeczna

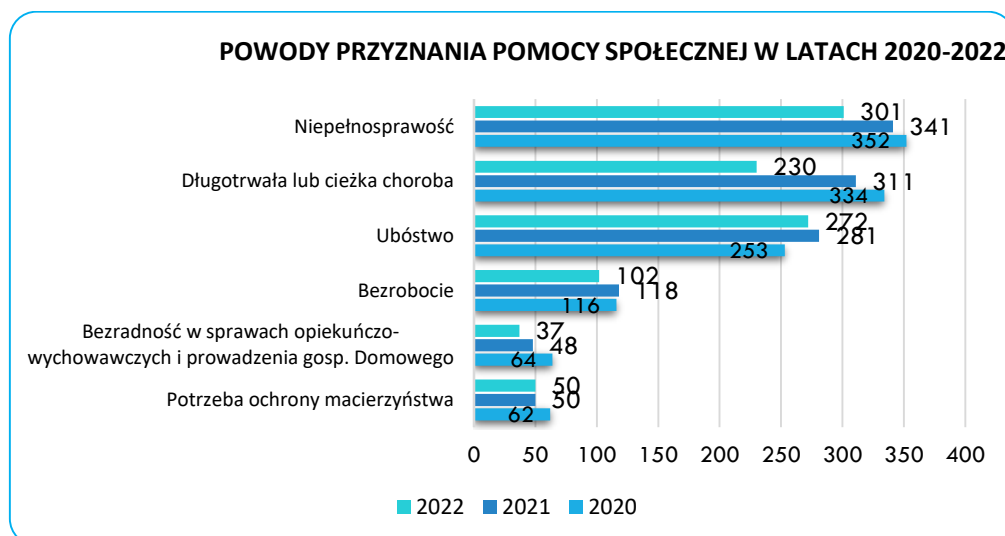
Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Myślenice jest Centrum Usług Społecznych, które powstało na zasadzie przekształcenia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2021 roku. Zadania CUS wynikają wprost z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Centrum realizuje zadania własne Gminy, zadania zlecone Gminie przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej, zadania wynikające z rozeznaczonych potrzeb Gminy, bądź z rządowych programów pomocowych na podstawie i w granicach obowiązujących aktów prawnych. CUS realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę. Wykonując zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się natomiast ustaleniami Burmistrza oraz uchwałami Rady Miejskiej. Zauważalna jest tendencja spadkowa liczby świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej szczególnie tych uprawnionych do świadczeń pieniężnych. Niepokojącą tendencją jest liczba zgłaszanych przypadków przemocy

w rodzinie, odsetek rodzin ze zdiagnozowaną bezradnością opiekuńczo-wychowawczą lub niską zaradnością życiową i ubiegających się z tego tytułu o wsparcie i pomoc.

Wykres nr 3 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2020- 2022

W Gminie Myślenice najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez Centrum Usług Społecznych w 2022 roku było kolejno: niepełnosprawność, ubóstwo, długa lub ciężka choroba, bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa.

Wykres nr 4 Liczba rodzin korzystających z pomocy CUS w latach 2020-2022 r. z podziałem na powody trudnej sytuacji życiowej (opracowano na podstawie danych własnych).

W kontekście procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych należy przywrzeć się głównie grupom docelowym odbiorców usług społecznych, z uwzględnieniem powodów udzielania pomocy, a więc osobom z niepełnosprawnościami, osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osobom starszym, niepełnosprawnym, dzieciom i rodzinom z dziećmi wymagającym wsparcia oraz osobom w kryzysie bezdomności, a także oferowanemu

wsparciu tych grup w systemie gminnego wsparcia społecznego. Analiza danych odnośnie dysfunkcji osób korzystających z pomocy społecznej musi wyznaczać priorytety w pracy z poszczególnymi kategoriami osób.

Sytuacja społeczna Gminy Myślenice

Na podstawie danych empirycznych będących w posiadaniu Centrum Usług Społecznych w Myślenicach, danych Głównego Urzędu Statystycznego, Powiatowego Urzędu Pracy oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, badań prowadzonych w trakcie opracowywania dokumentów o których mowa na stronie 30 Programu do każdego z obszarów wymienionych w niniejszym opracowaniu przeprowadzono analizy diagnostyczne, w skład których wchodzi charakterystyka i skala problemu oraz podejmowane działania interwencyjne.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej.

Źródłem informacji diagnozujących potrzeby w obszarze usług wsparcia na rzecz rodziny i pieczy zastępczej są, w szczególności, wewnętrzne sprawozdania i raporty sporządzane przez pracowników Centrum Usług Społecznych w Myślenicach w tym raporty przesyłane w ocenie zasobów pomocy społecznej, dane dostępne w statystyce publicznej, opracowania tematyczne GUS, NIK, jak również bieżące konsultacje prowadzone wśród podmiotów działających w obszarze wspierania rodziny i system pieczy z terenu gminy Myślenice np. w trakcie spotkań Zespołu Kooperacyjnego. Szczegółowa diagnoza potrzeb, zasobów oraz podejmowanych działań z zakresu wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej znajduje się w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Myślenice na lata 2024-2026, opracowanym w grudniu 2023 r. W niniejszym Programie przytoczone zostaną tylko najważniejsze wnioski z przeprowadzonej diagnozy.

W zakresie wsparcia udzielanego rodzinom obserwujemy tendencję spadkową wśród osób zgłaszających się o pomoc z powodu ubóstwa. Zauważalny jest natomiast wzrost zainteresowania pomocą w postaci usług społecznych tj. m.in. poradami, wsparciem asystenta rodziny, jak też wsparciem specjalistycznym psychologa, logopedy, pedagoga czy porad prawnych.

Niewątpliwymi sukcesami Gminy Myślenice w obszarze wspierania rodziny jest:

1. Uruchomienie usług społecznych takich jak: terapia rodzinna, warsztaty podnoszące kompetencje wychowawcze, indywidualne wsparcie psychologiczne dla dzieci i

młodzieży, grupowe wsparcie psychologiczne dla dzieci i młodzieży, indywidualne wsparcie psychologiczne dla dorosłych, konsultacje psychiatryczne dla dzieci i młodzieży, terapia sensoryczna, wsparcie logopedyczne, wsparcie neurologopedyczne, poradnictwo prawne, rehabilitacja ogólnoustrojowa, rehabilitacja w wodzie. Należy podkreślić, że oferowane przez Gminę Myślenice usługi społeczne, które corocznie określane są w Programie Usług Społecznych w Gminie Myślenice, skierowane są do jednostek, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach oraz ogółu mieszkańców. Dla rodzin opracowywany jest „Pakiet Rodzina”, który corocznie aktualizowany jest o zdiagnozowane potrzeby rodzin w zakresie świadczenia usług społecznych.

2. Uruchomienie przez Centrum Usług Społecznych nowej usługi społecznej – tj. Centrum Aktywności Lokalnej. Sukces funkcjonowania CAL-u można opisać z kilku perspektyw, uwzględniając różnorodne aspekty wpływu i efektywności działania, tj.:
 - 1) Zwiększona integracja społeczna: CAL postrzegane jest jako centrum, które sprzyja budowaniu więzi społecznych, integruje lokalną społeczność i tworzy przestrzeń do wspólnych działań, co prowadzi do wzrostu zaufania i współpracy między mieszkańcami.
 - 2) Wsparcie dla rodzin: Skuteczne działania CAL prowadzą do znacznego zwiększenia wsparcia dla rodzin, oferując różnorodne programy edukacyjne, aktywizujące oraz poradnictwo, które pomagają w rozwijaniu umiejętności i radzeniu sobie z trudnościami.
 - 3) Rozwój umiejętności i wiedzy: Powadzone działania CAL przyczyniły się do rozwoju umiejętności mieszkańców, zarówno dzieci, młodzieży jak i dorosłych, dzięki różnorodnym programom, warsztatom i szkoleniom.
 - 4) Poprawa dostępu do usług społecznych: CAL skutecznie współpracuje z instytucjami publicznymi i organizacjami, przyczynia się do poprawy dostępu mieszkańców do usług społecznych, takich jak opieka zdrowotna, wsparcie psychologiczne czy pomoc społeczna.
 - 5) Wzrost aktywności społecznej: Sukces CAL może być mierzony również poprzez wzrost aktywności społecznej mieszkańców, ich udział w wydarzeniach społecznych, aktywność w życiu kulturalnym czy zaangażowanie w wolontariat.

- 6) Redukcja wykluczenia społecznego: Efektywność CAL przejawia się w zmniejszaniu wykluczenia społecznego poprzez zapewnienie szansy na udział w życiu społecznym i kulturalnym dla różnych grup społecznych w szczególności rodzin.
- 7) Tworzenie partnerstw i sieci współpracy: CAL nawiązał liczne partnerstwa z lokalnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, firmami czy szkołami, co sprzyja wspólnej pracy nad realizacją różnorodnych projektów ukierunkowanych m.in. na wspieranie rodzin z dziećmi.

Regularne monitorowanie efektów działań CAL, zebranie opinii mieszkańców i analiza danych jednoznacznie wskazuje na ogromne zapotrzebowanie na tą usługę wśród mieszkańców Gminy Myślenice.

3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi. Kolejnym bardzo istotnym elementem, który jest włączanie organizacji pozarządowych do działań na rzecz wspierania rodzin. Ważnym elementem efektywnego działania na rzecz odbiorców usług społecznych jest włączenie sektora pozarządowego jako jednego z kluczowych partnerów w działaniach na rzecz mieszkańców. Współpraca trójsektorowa realizowana we współpracy przedstawicieli samorządu, sektora pozarządowego i biznesu, stanowi przestrzeń wypełniającą deficyty w zakresie m.in. opieki krótko i długoterminowej i organizacji czasu wolnego młodzieży niepełnoletniej i pełnoletnich osób z niepełnosprawnościami.
4. Rada Rodziny. Zarządzeniem nr 38/2021 Burmistrza Miasta i Gminy Myślenice z dnia 8 lutego 2021 roku powołany został Zespół do Spraw współpracy na rzecz rodzin, rodziców z dziećmi, dzieci i młodzieży – Rada Rodziny. Powołanie Rady Rodziny było wynikiem realizacji przez Gminę Myślenice uchwały nr 256/XXX/2020 Rady Miejskiej w Myślenicach z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Myślenice na lata 2021-2023. Rada Rodziny jest organem doradczym powołanym przy Burmistrzu Miasta i Gminy Myślenice, do jej głównych zadań należało: opracowanie modelu koordynacji współpracy na rzecz rodzin, rodziców z dziećmi, dzieci i młodzieży, diagnozowanie potrzeb rodzin, rodziców z dziećmi, dzieci i młodzieży, opracowanie informatora dla rodzin, rodziców z dziećmi i jego dystrybucja. Powołanie Rady Rodziny jako ciała doradczego przy

Burmistrz Miasta i Gminy Myślenice było bardzo dobrym posunięciem o czym mogą świadczyć m.in. poniższe osiągnięcia Rady.

- 1) W trakcie dotychczasowego funkcjonowania Rada formułowała trafnie, konkretne i praktyczne rekomendacje i sugestie dotyczące różnorodnych kwestii rodzinnych, które uwzględniane były przez Burmistrza w podejmowaniu decyzji.
- 2) Realizacja konkretnych inicjatyw: Rada aktywnie uczestniczyła/y w inicjowaniu i koordynowaniu konkretnych projektów, programów czy inicjatyw dotyczących rodzin.
- 3) Budowanie pozytywnego wizerunku władz lokalnych: Skuteczne działania Rady i wsparcie Burmistrza dla jej działań przyczyniają się do budowania pozytywnego wizerunku władz lokalnych jako troszczących się o potrzeby rodzin i słuchających opinii mieszkańców.
- 4) Poprawa jakości życia rodzin: Działania Rady i jej rekomendacje prowadzą do konkretnych zmian, które poprawiają jakość życia rodzin w Gminie.

W ramach polityki wspierania rodziny, Gmina Myślenice oferowała swoim mieszkańcom szeroki wachlarz wsparcia na który oprócz ww. działań składały się:

1. „Wyprawka Malucha – Myś z Myślenic”. Burmistrz Miasta i Gminy Myślenice zarządzeniem nr 96/2022 z dnia 25 kwietnia 2022 r wprowadził Projekt pn. „Wyprawka Malucha – Myś z Myślenic” w ramach którego dzieciom urodzonym od 1 stycznia 2022 r. oraz spełniającym warunki, o których mowa w Regulaminie Projektu, przysługuje wyprawka w skład „której wchodzi: czapeczka, body, półspiochy, kocyk, śliniak, torba bawełniana oraz list gratulacyjny. Projekt ten ma na celu promocję Gminy Myślenice oraz promocję urodzeń.
2. Promowanie i dofinansowanie Szkolnych Klubów Sportowych oraz klubów sportowych zapewniających dostęp do szerokiej oferty w zakresie aktywności sportowej i kultury fizycznej.
3. Realizacja projektów dofinansowanych z środków Unii Europejskiej oraz programów rządowych, których celem jest wspieranie rodzin.

Gmina Myślenice dąży do rozwoju infrastruktury, szerszego dostępu do tanich lub bezpłatnych usług skierowanych do rodzin, a w szczególności poszerzenia oferty związanej z opieką nad małymi dziećmi.

Szkoły i przedszkola, Policja, GKRPA, Straż Miejska, MOKiS, Gminna Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości, Spółka „Sport”, CAL, PWD Kreatywnia oferują szereg programów edukacyjnych, profilaktycznych, socjalnych dla rodzin, z których mogą skorzystać m.in. rodziny wielopokoleniowe, wielodzietne oraz te, u których występują problemy związane z uzależnieniami lub przemocą.

Na dzień opracowywania niniejszego Programu na terenie Gminy Myślenice nie funkcjonuje żadna rodzina wspierająca, a taka forma pomocy byłaby dużym wsparciem zarówno dla rodzin z trudnościami opiekuńczo wychowawczymi, jak i dla pracujących z rodzinami asystentów rodziny.

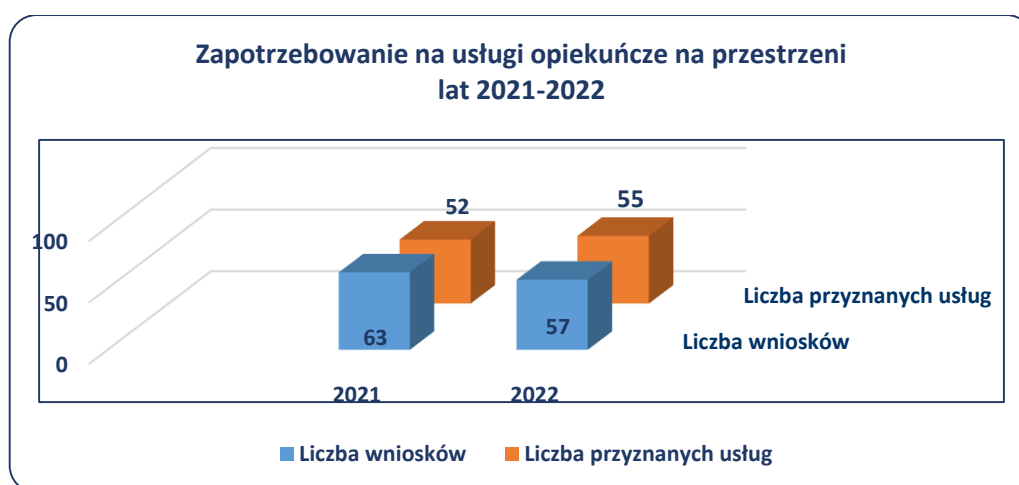
Wsparcie osób z niepełnosprawnością.

Oferta wsparcia dla osób z niepełnosprawnością w Gminie Myślenice jest bogata składa się na nią:

1. Wsparcie specjalistyczne dla osób z niepełnosprawnościami. W ramach wsparcia specjalistycznego osoby z niepełnosprawnością mogły skorzystać w 2022 roku z następujących usług:
 - 1) poradnictwo psychologiczne - w 2022 roku 9 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności/ stopniu niepełnosprawności (6 kobiet i 2 mężczyzn) skorzystało z poradnictwa psychologicznego oferowanego w ramach usług społecznych.
 - 2) poradnictwo prawne - w 2022 roku 19 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności/ stopniu niepełnosprawności (11 kobiet i 8 mężczyzn) skorzystało z poradnictwa prawnego oferowanego w ramach usług społecznych.
 - 3) Neurologopeda - w 2022 roku 13 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności/ stopniu niepełnosprawności (3 kobiet i 108 mężczyzn) skorzystało z usług neurologopedy oferowanych w ramach usług społecznych
 - 4) rehabilitacja ogólnoustrojowa - w 2022 roku 192 osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności/ stopniu niepełnosprawności (129 kobiet i 63 mężczyzn) skorzystało z usług rehabilitacji ogólnoustrojowej w ramach usług społecznych.
 - 5) rehabilitacja wodna - w 2022 roku 15 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności/ stopniu niepełnosprawności (9 kobiet i 6 mężczyzn) skorzystało z usług rehabilitacji wodnej w ramach usług społecznych.
2. Wsparcie indywidualne

W ramach wsparcia indywidualnego osoby z niepełnosprawnością mogły skorzystać w 2022 roku z :

- 1) programu rządowego Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej. W ramach Programu udzielono wsparcia 22 osobom w tym 15 osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 2 osobom o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i 5 dzieciom do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.
- 2) Centrum Usług Społecznych w Myślenicach ponownie przystąpił do składania wniosku do ogłoszonego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej naboru wniosków o dofinansowanie w ramach Programu na rok 2023.
- 3) pracy socjalnej. W 2022 roku praca socjalna była świadczona dla 53 rodzin w których liczba osób wyniosła 92. 28 osób z niepełnosprawnością otrzymało wsparcie w ramach pracy socjalnej.
- 4) Usług opiekuńczych. CUS w Myślenicach przyznając usługi opiekuńcze ustala ich zakres, okres, miejsce świadczenia oraz wysokość odpłatności. W 2022r. w CUS Myślenice 17 osób wykonywało usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania podopiecznych.

Wykres nr 5 Zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze w latach 2021-2022

Wsparcie Seniorów

Oferta wsparcia dla Seniorów w Gminie Myślenice jest bogata składa się na nią:

1. Obsługa i wydawanie Kart dla Seniorów. W 2022 roku w Centrum Usług Społecznych w Myślenicach wydano łącznie 1 469 kart dla Seniorów w tym Ogólnopolskich Kart Seniora – 525, Myślenickich Kart Seniora – 603, Europejskich Kart Seniora – 341.
2. Realizacja Programów rządowych:
 - 1) W 2022 roku Centrum Usług Społecznych realizowało 2 projekty w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 tj.: Dzienny Dom Senior +, w ramach Modułu II. Ośrodek zapewnienia wsparcie seniorom poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej w zależności od stwierdzonych potrzeb. W 2022 roku do DDS+ uczęszczało 62 seniorów (52 kobiety i 10 mężczyzn). Siedziba placówki mieści się w budynku przy ul. Średniawskiego 35a w Myślenicach. Miesięczny jednostkowy koszt pobytu w DDS+ wynosił 1 719,42 zł. W ramach Modułu I utworzono i wyposażono Klub „Senior+”. W 2022 roku utworzonych zostało 30 miejsc dla seniorów powyżej 60 roku życia z Gminy Myślenice, którzy są nieaktywni zawodowo. Klub "Senior+" działa w strukturach Centrum Usług Społecznych w Myślenicach. Siedziba klubu mieści się w budynku Myślenickiego Ośrodka Kultury i Sportu, przy ul. Piłsudskiego 20 w Myślenicach.
 - 2) CUS w Myślenicach w 2022 roku realizowało Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej finansowany ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022. Koszt realizacji zadania w 2022 roku, to 61 496,67 zł. Wsparciem zostało objętych 100 seniorów w wieku 65 lat i więcej, którym zapewniono dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa”.
3. Wsparcie w ramach usług społecznych.
 - 1) W ramach wsparcia specjalistycznego Seniorzy mogli skorzystać w 2022 roku z następujących usług:
 - a) poradnictwo psychologiczne - z świadczonego bezpłatnie poradnictwa psychologicznego w 2022 roku skorzystało 3 Seniorów (2 kobiety, 1 mężczyzna).

- b) poradnictwo prawne - w 2022 roku 10 Seniorów (6 kobiet i 4 mężczyzn) skorzystało z poradnictwa prawnego oferowanego w ramach usług społecznych.
- c) Neurologopeda - w 2022 roku 2 Seniorów (1 kobieta i 1 mężczyzna) skorzystało z usługi neurologopedy, oferowanej w ramach usług społecznych.
- d) rehabilitacja ogólnoustrojowa - w 2022 roku 448 Seniorów (328 kobiet i 120 mężczyzn) skorzystało z usługi rehabilitacji ogólnoustrojowej, oferowanej w ramach usług społecznych.

2) Wsparcie indywidualne

4. W ramach wsparcia indywidualnego Seniorzy mogli skorzystać w 2022 roku:

- 1) pracy socjalnej. W 2022 roku praca socjalna była świadczona dla 53 rodzin w których liczba osób wyniosła 92. W 2022 roku wsparciem w postaci pracy socjalnej objętych zostało co najmniej 21 osób (5 Kobiet i 16 mężczyzn).
- 2) Pobyt w DPS. W 2022 r. do Centrum Usług Społecznych wpłynęło 19 wniosków o skierowanie do domu pomocy społecznej. W wyniku przeprowadzonych postępowań 10 osób było skierowanych do domu pomocy społecznej w tym 3 osoby sądownie. W 2022 r. umieszczono 10 osób w domu pomocy społecznej, 2 osoby otrzymały odmowę skierowania, 5 wniosków zostało zakończonych umorzeniem postępowania.

Lp.	Wykonane czynności	2020	2021	2022
1	Liczba wniosków o skierowanie do DPS	14	17	19
2	Liczba osób skierowanych do DPS	9	9	10
3.	Liczba umów zawartych z osobami zobowiązanymi do partycypowania w kosztach utrzymania członka rodziny w DPS	5	5	2

Tabela 10 Domy Pomocy Społecznej - skierowania

Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu

Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Gminie Myślenice w latach 2020-2023 obejmowała różnorodne działania i inicjatywy.

Oto kilka potencjalnych działań w tym kontekście:

1. Projekty szkoleniowe i kwalifikacyjne:

- 1) Projekt „Aktywne Myślenice”I realizacja w okresie od 01-07-2018 do 30-09-2021. Zgodnie z założeniami projektu, wsparciem objętych było 70 osób. Celem projektu była kompleksowa aktywizacja społeczno-zawodowa lub tylko społeczna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na terenie Gminy Myślenice.

- 2) Projekt „Aktywne Myślenice” II realizacja w okresie 01-07-2021 do 31-10-2023. Zgodnie z założeniami projektu, wsparciem objęte zostało 44 osób. Celem projektu jest kompleksowa aktywizacja społeczno-zawodowa lub tylko społeczna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na terenie Gminy Myślenice

2. Partnerstwo z przedsiębiorstwami i pracodawcami:

- 1) Nawiązywanie współpracy z lokalnymi przedsiębiorstwami i pracodawcami w celu tworzenia miejsc pracy dostosowanych do umiejętności beneficjentów programów reintegracyjnych, np. poprzez organizację szkoleń takich jak „Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami, formy wsparcia, obowiązki i korzyści”.

3. Wsparcie psychospołeczne:

- 1) Zapewnianie wsparcia psychospołecznego dla osób podlegających wykluczeniu społecznemu, aby pomóc im w przezwyciężeniu barier emocjonalnych i społecznych związanych z powrotem na rynek pracy. Działania w tym zakresie obejmowała m.in. realizacja usług społecznych w ramach Pakietu Wsparcie.

4. Projekty aktywizacji społecznej:

- 1) Tworzone były Projekty aktywizacji społecznej, które pomagają osobom wykluczonym społecznie uczestniczyć w życiu społeczności lokalnej, rozwijając umiejętności społeczne i zwiększając pewność siebie. Do projektów, których celem jest aktywizacja osób zamieszkujących w mieszkaniach socjalnych w Jaworniku, realizowanych przez CUS, możemy zaliczyć, m.in.:
 - a) działaniach realizowane w ramach projektu socjalnego „Poznajmy się”.
 - b) projekt społeczny „Chcesz coś zrobić dla miejsca w którym żyjesz?”
 - c) warsztaty „Przyjdź i stwórz z Nami miejsce wspólne dla mieszkańców”

5. **Współpraca z organizacjami pozarządowymi.** Centrum Usług Społecznych w Myślenicach nawiązuje współpracy z organizacjami pozarządowymi, które specjalizują się w reintegracji społecznej, celem realizacji projektów socjalnych, oddolnych i aktywizujących.

6. **Działania informacyjne i edukacyjne.** Centrum Usług Społecznych prowadzi kampanie informacyjne edukacyjne celem zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat wykluczenia społecznego i potrzeby integracji zawodowej i społecznej.

Wszystkie te działania są skoordynowane, elastyczne i dostosowane do indywidualnych potrzeb osób podlegających wykluczeniu społecznemu.

Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Poniżej przedstawione zostały zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujące na terenie gminy Myślenice. Należą do nich:

1. Centrum Aktywności Lokalnej, w następujących lokalizacjach:
 - 1) Myślenice, ul. Rynek 27
 - 2) Jawornik, Szkoła Podstawowa
 - 3) Droginia, OSP Droginia
2. Centrum Usług Społecznych w Myślenicach,
3. Dzienny Dom Senior+,
4. Klub Senior +,
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
6. Komenda Powiatowa Policji w Myślenicach,
7. Sąd Rejonowy w Myślenicach,
8. Miejska Biblioteka Publiczna im. ks. Jana Kruczka w Myślenicach wraz z filiami,
9. Międzyszkolny Ośrodek Sportowy w Myślenicach,
10. Myślenicki Ośrodek Kultury i Sportu,
11. Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Myślenicach,
12. organizacje pozarządowe, kościoły oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (NGO),
13. Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa w Myślenicach,
14. Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Myślenicach,
15. Placówka Wsparcia Dziennego „Kreatywnia”,
16. placówki ochrony zdrowia,
17. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Myślenicach,
18. Centrum Zdrowia Psychicznego w Myślenicach,
19. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Myślenicach,
20. Powiatowy Urząd Pracy w Myślenicach,
21. Straż Miejska w Myślenicach,
22. Szkoły, przedszkola i żłobki,
23. Środowiskowy Dom Samopomocy w Myślenicach,
24. Urząd Miasta i Gminy Myślenice,

25. Warsztaty Terapii Zajęciowej w oddział w Myślenicach,
26. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Analiza potrzeb w zakresie realizacji usług społecznych

Szczegółowa analiza potrzeb w zakresie realizacji usług społecznych w Gminie Myślenice znajdują się w następujących dokumentach:

1. Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Myślenice
2. Program Usług Społecznych na rok 2024 dla Gminy Myślenice

W świetle rekomendacji zawartych w dokumencie "Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Myślenice w zakresie usług społecznych", wyłoniono trzy obszary priorytetowe:

1. **Wspieranie Rodzin:** w kontekście potrzeb społeczności, obejmuje wsparcie dla rodzin, uwzględniające specyficzne wymagania i wyzwania, z jakimi borykają się mieszkańcy Gminy Myślenice.
2. **Pomoc Społeczna:** świadczenie pomocy społecznej, ukierunkowanej na osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej.
3. **Wspieranie Osób z Niepełnosprawnościami:** wsparcie obejmujące zindywidualizowane usługi dostosowane do ich potrzeb.

Obszary te zostały wskazane jako priorytetowe na podstawie wyników badań diagnostycznych przeprowadzonych w gminie. Mieszkańcy wskazali je jako obszary, w których obserwują największe braki, wymagające pilnej interwencji strukturalnej. Oznacza to, że samodzielne zniwelowanie tych deficytów przez mieszkańców jest trudne, a konieczna jest zorganizowana współpraca podmiotów z sektora usług społecznych oraz instytucji i podmiotów towarzyszących.

Przeprowadzone konsultacje społeczne oraz zebrane w ciągu poprzedniego roku dane empiryczne również pozwoliły zebrać aktualne, oddolne rekomendacje dla nowego PUS:

1. Kontynuacja i utrzymanie dotychczasowego poziomu świadczenia usług społecznych.
2. Wprowadzenie częściowej odpłatności za usługi społeczne.
3. Zlecenie realizacji większej ilości usług podmiotom ekonomii społecznej,
4. Zmiany w katalogu usług – poszerzenie katalogu,

Centrum Usług Społecznych w Myślenicach będące realizatorem Programu Usług Społecznych, zobowiązuje się do efektywnej realizacji swoich zadań przy wykorzystaniu modelu tzw. „jednego okienka”. Poprzez to podejście, mieszkańcy zyskają możliwość załatwienia wszystkich usług i świadczeń o charakterze społecznym w jednym miejscu, co przyczyni się do kompleksowego i profesjonalnego obsługiwanie ich potrzeb.

Kluczowym elementem skutecznego wsparcia mieszkańców w zakresie dostępności do usług społecznych jest zaangażowanie sektora pozarządowego jako istotnego partnera w działaniach na rzecz mieszkańców. Trójsektorowa współpraca, obejmująca przedstawicieli samorządu, sektora pozarządowego w tym podmiotów ekonomii społecznej i biznesu, zostanie wdrożona w celu wypełnienia luk w zakresie opieki krótko- i długoterminowej, a także organizacji czasu wolnego młodzieży niepełnoletniej i pełnoletnich osób z niepełnosprawnościami. Warto podkreślić, że usługi społeczne, zdefiniowane w ramach PUS, są skierowane zarówno do jednostek, rodzin, jak i różnych grup społecznych o określonych potrzebach i są ściśle powiązane z Programem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026. Program ten ma na celu obejmowanie szerokiego spektrum mieszkańców, reagując na zróżnicowane potrzeby społeczne.

[Rekomendacje dla Lokalnego Programu rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026](#) wynikające z przeprowadzonych diagnoz.

Rekomendacje dla Lokalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w Gminie Myślenice na lata 2024-2026, wynikające z przeprowadzonych diagnoz, obejmują:

1. Rozbudowę infrastruktury społecznej: Na podstawie diagnozy, zalecane jest rozwijanie infrastruktury społecznej, w tym placówek wspierających różne grupy potrzebujących mieszkańców, zapewniając szeroki dostęp do usług społecznych.
2. Personalizację usług: Diagnoza wskazuje na potrzebę bardziej spersonalizowanych usług społecznych, dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób korzystających z tych usług.
3. Edukację społeczności lokalnej: Rekomenduje się edukację społeczności lokalnej na temat różnorodnych problemów społecznych, aby zwiększyć zrozumienie i akceptację dla osób z różnymi potrzebami.

4. Współpracę międzysektorową: Diagnoza wskazuje na potrzebę większej współpracy między sektorami, takimi jak służba zdrowia, edukacja, instytucje rządowe, samorządowe i organizacje pozarządowe, w celu zapewnienia kompleksowego wsparcia dla mieszkańców.
5. Wsparcie rodzinne: Na podstawie diagnozy, zaleca się rozwijanie programów wsparcia dla rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, zapobiegając problemom społecznym na wcześniejszym etapie.
6. Konsultacje społeczne: Diagnoza wskazuje na potrzebę regularnych konsultacji społecznych z mieszkańcami, aby uwzględnić ich głosy i potrzeby w procesie tworzenia programów i usług społecznych.
7. Dostosowanie do potrzeb różnorodnych grup: Rekomenduje się dalsze dostosowywanie usług społecznych do potrzeb różnych grup społecznych, takich jak seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, dzieci, młodzi ludzie, osoby w kryzysie bezdomności, aby zapewnić im kompleksową pomoc.
8. Badanie i monitorowanie: Rekomenduje się kontynuację badań i monitorowania wskaźników społecznych, aby śledzić postępy i efektywność programów oraz dostosować działania do zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej.

Spis Tabel

Tabela 1 Cel ogólny 1	13
Tabela 2 Obszar Wsparcia B, Cel ogólny 1	16
Tabela 3 Obszar wsparcia B, Cel ogólny 2	21
Tabela 4 Obszar B, cel ogólny 3.....	23
Tabela 5 Liczba ludności w Gminie Myślenice	28
Tabela 6 Pakiet Rodzina	31
Tabela 7 Pakiet Senior.....	31
Tabela 8 Pakiet Wsparcie	32
Tabela 9 Pakiet Aktywność.....	33
Tabela 10 Domy Pomocy Społecznej - skierowania	42

Spis Wykresów

Wykres nr 1 Liczba mieszkańców gminy Myślenice w latach 2019-2023.....	28
Wykres nr 2 Usługi społeczne a usługi selektywne w 2022 r.	29
Wykres nr 3 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2020- 2022	34
Wykres nr 4 Liczba rodzin korzystających z pomocy CUS w latach 2020-2022 r. z podziałem na powody trudnej sytuacji życiowej (opracowano na podstawie danych własnych).	34
Wykres nr 5 Zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze w latach 2021-2022	40